Milliyet

ÇOCUK

9 Mayıs 1977 • Sayı 16 • 5 Lira

- ALİ KEMAL'İN ÇOCUKLUK ANILARI
- ÖYKÜ YARIŞMASININ SONUÇLARI
- DAĞLARCA'NIN YENİ ŞİİRİ

DERGİMİZİ 385 KURUŞA ALMAK İSTER MİYDİNİZ?

Abone koşulları:
Yıllık (52 sayı) ..... 200 lira
6 aylık (26 sayı) ..... 100 lira

ABONE OLMANIN YARARLARI

Dergimiz aboneleri her sayıyı yaklaşık 385 kuruşa edinmiş olurlar. Ayrıca, her sayı hiç aksamadan zarf içinde kendilerine postayla ulaşır.

NASIL ABONE OLACAKSINIZ?

Dergimize abone olmanın iki yolu var:

1) Türkiye'nin herhangi bir yerindeki bir İş Bankası şubesine gideceksiniz. Abone ücretini İş Bankası Cağaloğlu Şubesi 150 numaralı hesaba yatırmak istediğinizi söyleyecek, ücreti yatırınca bir makbuz alacaksınız.

2) Ya da, abone tutarını posta havalesiyle aşağıdaki adrese göndereceksiniz:

MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İSTANBUL

BİLGİ VERMENİZ YARARLI OLUR

Abone tutarını gönderdikten sonra, yukarıdaki adrese mektupla bilgi vermeniz yararlı olacaktır. Böylece, abone işleminiz çok kısa sürede tamamlanacak ve her hafta derginiz adresinize gönderilecektir.

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır
1977 / Sayı 16

Sahibi
Milliyet Gazetecilik A.Ş.
adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü
ABDİ İPEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen
EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın Ltd. Şti.
tarafından hazırlanmıştır
Millıyet Ofset Tesislerinde
basılmıştır.
9 Mayıs 1977

Adres
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu - İstanbul

Abone koşulları
Yıllık: 200 TL.
Altı aylık : 100 TL.
Yurt dışı
Yıllık: 350 TL.
Yurt dışı için uçak farkı
her ülkeye göre değişir

Ön kapak
Milli takımın
ve Trabzonspor'un
futbolcusu
ALİ KEMAL

Arka kapak
AMERİKA

BİZDEN SİZE

Karikatür ve şiir yarışmalarından sonra, öykü yarışmamızın sonuçları da belli oldu, sevgili okurlar. Bildiğiniz gibi, Seçiciler Kurulu, Yaşar Kemal, Haldun Taner ve Erdal Öz'den oluşuyordu. Yaşar Kemal bir süredir yurt dışında olduğu ve ancak yazın döneceği için, Seçiciler Kurulu'nun toplantılarına katılamadı. Onun yerini, dergimizin yönetmeni Ülkü Tamer aldı.

Hemen belirtelim: Öykülerin çoğu, gerçekten güzeldi. Hele bazıları, Seçiciler Kurulu'ndaki yazarları şaşırtacak kadar güzeldi. Bu sayımızda sizlere ilk üç dereceyi alan öyküleri sunuyoruz. Gelecek sayıda dördüncülüğü ve beşinciliği kazanan öyküleri yayımlayacağız. Derece alamayan, ama övgüye değer bulunan öykülerden bazılarını ilerideki haftalarda vereceğiz.

Bu sayımızın öyküsü, Mümtaz Zeki Taşkın'dan. Taşkın, Milliyet Yayınları arasında çıkan "Balık Çocuk", "Beş Çocuk Kayıp", "Çitlembik Kız", "Ördek Ömer" gibi kitaplarını da okuduğunuz değerli bir sanatçı. 1915'de Bayramiç'de doğdu. İlk ve ortaokulu Çanakkale'de okudu. İlk şiir kitabını 1934'de yayımladı. Daha sonra başka şiir kitapları da çıkardı. Şimdi çocuk edebiyatıyla ilgileniyor. Bu alanda günümüzün ustalarından biri. Öyküsünü seveceğinize inanıyoruz.

Konuğumuz, Milli takımın ve Trabzonspor'un yaman oyuncusu Ali Kemal. 35. sayfamızda çocukluk anılarını ilgiyle okuyacaksınız.

24. ve 25. sayfalarımızda bir kadın kâşifi, Mary Kingsley'i tanıtıyoruz. Kingsley, yüreği insan sevgisiyle dolu bir kişiydi. Avrupalıların "yamyam" olarak nitelediği kara derili Afrikalıları savunmuştu.

"Cemil Futbol Öğretiyor" bu sayıda sona eriyor. Gelecek sayımızda kalecilik derslerine başlıyoruz. Kaleciliği kim mi öğretecek? Çok ünlü bir kalecimiz... Kim olduğunu haftaya göreceksiniz.

Biliyorsunuz, dün "Anneler Günü"ydü. Aslında hepimiz için her gün "Anneler Günü", öyle değil mi ?.. Yanağına konduracağınız içten bir öpücük, annenize en güzel armağan... Bizim de size 17. sayfamızda küçük bir armağanımız var: Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiiri. Dağlarca, yurdumuzun en büyük ozanlarından biri. 1914'de doğdu. İlk şiir kitabını 21 yaşında yayımladı. Bugüne kadar 50'nin üstünde şiir kitabı çıkardı. Aldığı ödüller sayılmakla bitmez. Aralarında Struga Şiir Şenliği Altın Çelenk ödülü gibi uluslararası çok önemli bir ödül de var... Yukarıda ünlü ozanımızın bir fotoğrafını sunuyoruz.

Gelecek sayıda buluşmak üzere, güzel günler dileriz, sevgili okurlar.

UZAY
ÇOCUKLARI
MRS TIK
ADAMLARIN KAÇTI KOMUTAN!.. SEN BİZİMLE GELECEKSİN..
AKŞAM OLUYOR... KONAKLAMAMIZ GEREK...
HAYDI, IŞIN! SEN UYU, BEN NÖBET TUTACAĞIM...
BİZLER HİÇ UYUMAYIZ, UMBOR! NÖBETİ BANA BIRAK...
SEN KÜÇÜK BİR KIZSIN... UYKUSUZLUĞA DAYANAMAZSIN...
GEZEGENİMİZDE HİÇ GECE OLMAZ.. UYUMAYA ALIŞMADIK!..
AMA SİZLER İÇİN UYKU ÇOK ÖNEMLİ.. UYKUSUZLUK SİZLERİ ÖLDÜREBİLİR!..
HAKLISINIZ..BEN YATIYORUM... GEREKİRSE UYANDIR...
GECENİN GEÇ BİR SAATİNDE GEZGİN MANTAR, ORADAN GEÇER..
BİZİMKİLER!.. HEEY, GEZGİN!.. GEZGİİİN!..
HERKES KORKUYLA YERİNDEN FIRLADI...
NE OLUYOR? NE OLUYOR??
GİTTİLER!.. BENİ DUYMADILAR!..
ÜZÜLME, IŞIN! SABAH OLUNCA BELKİ GENE GELİRLER!..

GÜNEŞ DOĞARKEN YENİDEN YOLA ÇIKTILAR...

KAPANLAR KURULDU, KUŞLAR YAKALANDI...

KUŞLAR VE UÇMANLAR EĞİTİLDİ..

YAMAN BİR HAVA GÜCÜMÜZ VAR! DÜŞMAN BİZE SALDIRAMAZ ARTIK!

SANA BU MADALYAYI VERİYORUM, UMBOR!

ONU SEREFLE TAŞIYACAĞIM SAYIN KRALIM...

YALNIZ SEREFLE DEĞİL, BİRAZ DA ZORLA TAŞIYACAĞIM... AMMA AĞIR HA!..

BALONDAN DAHA UYGUN TAŞIMA ARAÇLARIMIZ VAR..BİZİMKİLERİ ARASAKMI UMBOR?

HAKLISIN, ISIN.. HEMEN UÇALIM!..

MİDOŞ!.. MUDOK!.. HAYDİ, GİDİYORUZ!..

TAMAM, UMBOR!..

BİZİM UÇAK RAHAT YÜKSELEMİYOR!

ŞU MADALYA YÜZÜNDEN!.. ÇOK AĞIR!..

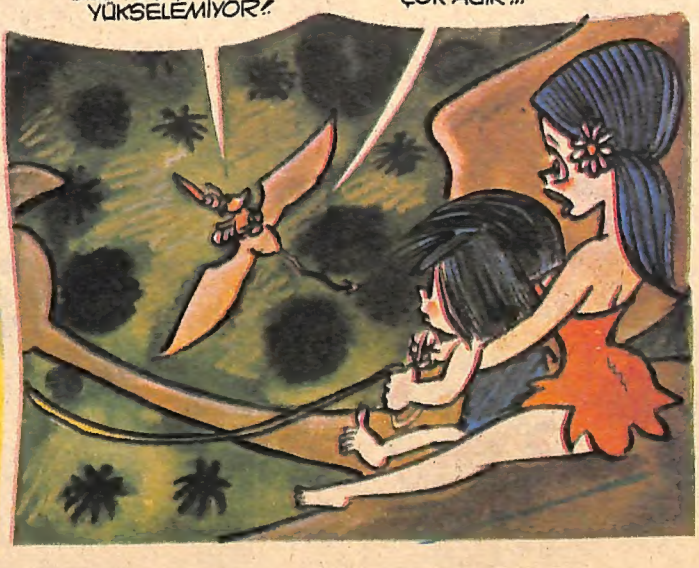

UÇAK ÇOK YORULDU!.. NE YAPSAK ACABA?..

BU SIRADA AŞAĞIDA...

HAVA SALDIRISI SÖKMEDİ... DENİZDEN SALDIRALIM!..

ÖFF!.. ATIYORUM BU MADALYONU!.. YOKSA UÇAK DÜŞECEK!..

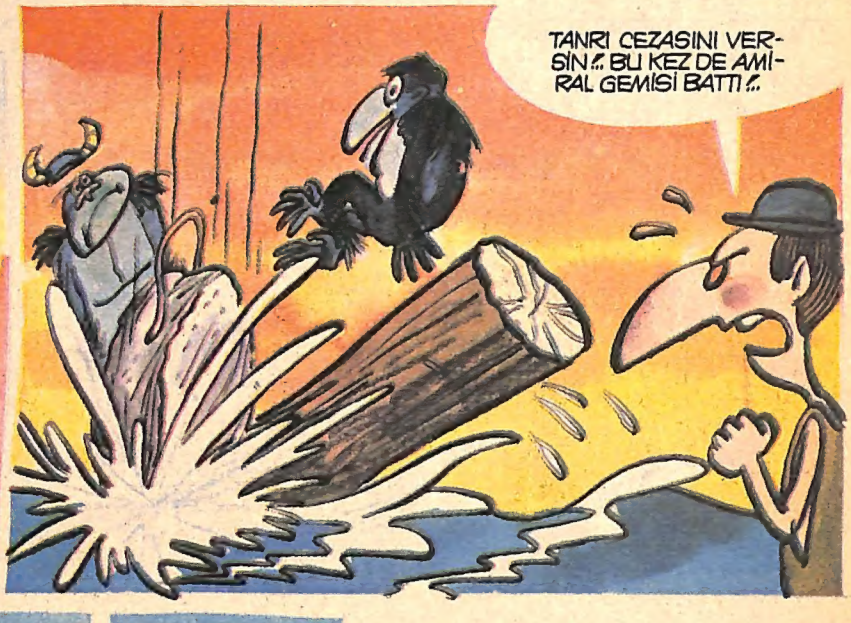

HEEY!.. KAÇIN ARKADAŞLAR!.. AMİRAL BATTI!..

OLMUYOOOR!.. BU İLKELERLE SAVAŞ KAZANILAMIYOOR!..

Devam edecek

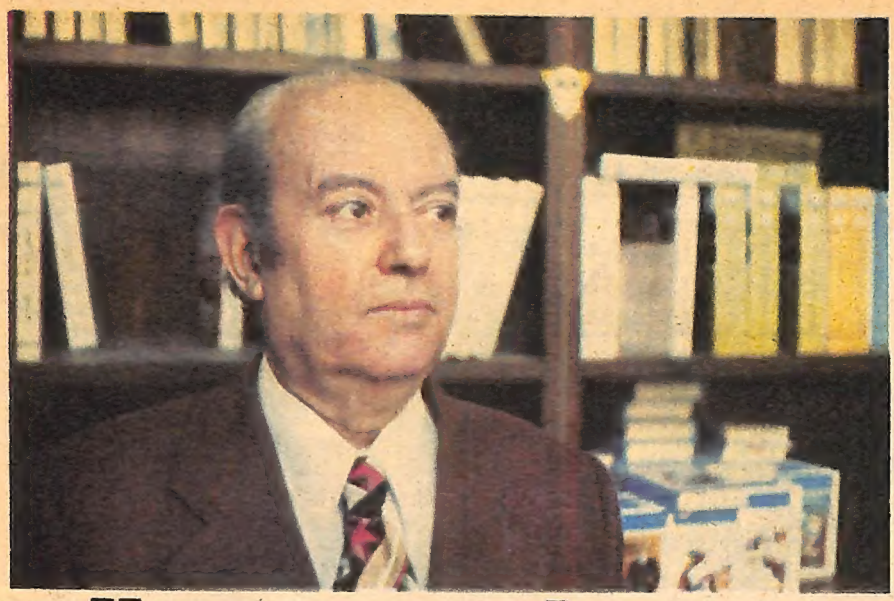

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN

kan portakalları

Tezgâhın başındaydı Zeynel.. Eli işinde, gönlü evinde. Dünya-ahret helâli Kezban'ıyla, dünyalar yemişi, mısır püskülü saçlı kızı Meryem, gözünde tütüyordu. Oysa, daha demin gibiydi deliler misali yataktan kalkışı, giyinişi, işe yetişmek için telâşı..

Her sabahki gibi bir sabahtı.. Karısıyla kızını bırakmıştı yataklarında.. Onlar hâlâ düş yemişlerini dişliyorlardı ağızları sulana sulana.

Fabrika düdükleri işbaşı'nın horozlarıydı.

Puslu bir sabahtı.. Islak saçlarını tarıyordu sokakta biri. Başörtüsünü, hem koşuyor, hem bağlıyordu komşu kızı Zeliha.

Vapurdan inip Eminönü'ne ayak bastığı zaman Haliç'i sis basmıştı. Direklerini indirerek köprünün gözünden geçen Karadeniz yapısı hantal, büyük teknelere takıldı gözü: "Şu dünyada boyun kırmadan olmaz mı? İllâ iki büklüm mü olmak gerek?" diye aklından geçti. Sanki saygılarını sunuyordu boyasız tekne, yıllanmış, yaşlı köprüye.

Bıyıkları yeni çıkmış bir delikanlı, uzun saplı kepçeyi Eminönü'nün, yosundan kaypaklaşmış rıhtımının derinliklerine doğru daldırıyor, yemlik midye kazıyordu taşlardan.

Sis iyice bastırmıştı. Taşıt araçlarının her türü geçiyordu köprüden. Altında, balık tutanların oluşturduğu değişik bir âlem vardı. Oltalar onarılıyor, paslı, kör bıçaklarla midyelerin ağızları açılıyor, paslı konserve kutularına balık yemi biriktiriliyordu. Hayallerinde, bir kefal, bir lüfer, birkaç izmarit, birkaç istavrit çırpınıyordu oltalarının uçlarında.

Yürüdü.. Hey, kavanoz dipli dünya.

Tezgâh başındaydı Zeynel.. İşi, hep bal gibi tatlı gelirdi ona. Tatlıların tatlısı işi. Severdi işini. Kezban'ı da severdi, Meryem'i de. Meryem'i daha mı çok? Galiba.. Ama Kezban olmasaydı Meryem olur muydu ?

Bu tatlı düş ne kadar sürmüştü kim bilir ?

Birden arkasından dürtülünce uyandı :

— Zeynel, diyordu ustabaşı.. Telefondan çağırıyorlarmış.

Koştu telefona. Bakkal'dı :

"Kezban Meryem'i hastaneye götürdü Zeynel efendi. Pek bi yaramazlık yok. Emme biz zorladık kadını.. Yoksam.."

Duymuyordu Zeynel gerisini. "Hangi hastaneye?" diye sorduğunu hatırlıyordu. O kadar.. Bakkal Halil: "O böyük hastaneye!" demişti ya..!

Koşuyordu.. Böyük hastane yolu ne ırak ?..

Kolayı var: "Açtır taksiyi.." Ama kese "Hayır" diyordu. Ayın on beşinden sonra bakkal Halil efendinin gedikli abonesiydiler.

Yetişmiyordu mered paralar, maaşlar..

Böyük hastane yolu meğer ne ırakmış.. Meğer ne yokuşmuş.

Kapıdan koymadılar. Kendisi gibi bir Anadolu'lu oğlan kesti yolunu. Yassahtı..

— Amanın ağam, kızım Meyrem.. Karım Kezban!.

Böyük hastanenin "yetkili" kapıcısı, öyle her önüne geleni içeriye sokar mıydı ? Başhekim, maaşına zam lafı etmişti daha dün.. Elin yabanı için zamdan olacak değildi ya..

— Get hemşerim işine.. Başımı derde sokma.. Aaaa. İşte Kezban değil mi o ? O..O canım. Kezban. Karısı :

— Zenel'im, diyerek atıldı kollarına.

— Nirde Meyrem ?

— Meryem çok hastaymış. Aniden oldu. Kan bişeyiymiş.. Dilim dönmeyi.

— Eee..

— İki şişe kan bulun, gelin, gızınız yaşasın diyolar.. İşte lapur.

Zeynel "lapur" denilen kâğıda baktı, baktı. Kargacık, burgacık bi yazılar. Kan..Kan..istiyorlarmış.

Parasız kan verirler mi? Eee. Para nirde ya Zeynel? Allak bullaktı kafası.. Kanı bulsan "para" diyecekler.. Parayı kim verecek ? Meryem için iki şişe kanı kim verir ki besbedevadan ?

— Sen, var git gızın yanına, dedi Zeynel. Ver bana o lapuru. Biz kan virsek ya ona Kezban be ?

— Olmaz deyyo dohtur, ana-buba kanı olmazmış. Uyuşmazmış bizimki.

Zeynel'in elinde kan lapuru. Mahalleye gitti, danıştı. Herkes bi yol göste-

riyordu ama, para lafı eden yoktu.

Kan Bankası'na baş vurdu: "O kan zor bulunur, bizde hazır yok! Radyodan söylet, belki bi hayır sahibi çıkar.." dediler.

Zeynel nirde, radyo nirde ?

Besbedava yapar mı bu işi hükümat radyosu. Para ister. Kâğıtlara pul ister. Damga ister.. Her damgaya para.. Her pula para.. Para, parayla sökülür Zeynel. Parasız ne kaldı ki? Hava var bol bol.. Onun bilem iyisi var, kötüsü var.. İyisi için vapura binmek ister, Boğaz'a gitmek ister. Hava bedava mı sankilim?

Koş oraya Zeynel..

Koş şuraya Zeynel..

İki şişe kan.. Meryem'cik..

İlk kez görüyordu sanki Galata kulesini.. Uff, ne kadar yüksekti yavu. Her katında dans edilirmiş, saz çalınırmış, diye duymuştu. İnsanlar, artık yerdeki dans salonlarını, içkievlerini bırakmışlarda göklerde mekân tutmuşlardı ha? Kimi, para harcayarak yer bulamaz, kimi de Meryem'ine kan parası bulamaz şu dünyada yavu, diye aklından bişeyler geçti Zeynel'in.

Fabrikaya gidip ustadan yardım istemeği kurdu.

Ama, kim kime kan verirdi? Sonram o koca heriflerin rakılı kanları o uffacık sabinin damarına ağır gelmez miydi? Bazen bi cigara isterdin de, cebinde olduğunu bildiğin en yakın arkadaşın bile bi cıgarasını esirgerdi senden.. Nasıl yalvarırdı kanı çekilmiş, saz benizli, dal yapılı, sıska vardiya çavuşu Memiş'e.. Fabrika kapıcısı Cafer'e. Tüberkülözü var diyorlar onun için de..

Neden sokaklardaydı? Neden işinin başında değildi? Kafası futbol topu gibi havayla doluydu. Herkesin yüzüne bakıyordu, kendini görmek için. İnsanın kendisini aynada gördüğü gibi. Çok denemişti bunu. İnsanlar, yüzlerine bakıldığı zaman, bir şey istenmesinden korkuyorlarmış gibi, taş kesilirler, "memşane duvarına" dönerdi suratları..

Yıllık izine çıkmıştı da "koca köy"ü dolanıyor gibiydi. Aslında hastaneden, Meyrem'den ve de Kezban'ından kaçıyordu Zeynel. Acıdan, zavallılıktan, yoksulluktan, kısacası "gerçek"ten kaçıyordu.

Akşam kavuşmak üzere.. Ana!. Vışşş.. Adama bak be! Portakalları kesip kesip suyunu sıkıyor ve bağırıyor :

– Kan bunlar, kan !.

Sıktıkça şıpır şıpır kan damlıyor portakallardan. Kadir mevlâm, yumurtaya can veren mevlâm.. Portakala kan veren mevlâm..

– Ver bana oradan iki kilo..

Cepteki son yirmibeşlikler.. Bir.. İki..

Zeynel şimdi sokaklarda deli gibi koşuyor, böyük hastaneye uçuyor. Yolda birini kesti portakalın, sıktı: Kan damlıyor kan..

Soluğu kesildiğinde böyük hastane kapısında. Karısı Kezban sokak kapısının duvarına çömelmiş.. Ağlıyor Kezban..

– Dur, ağlama Kezban.. Kan portakalı aldım.. Hem de iki okka.. Bak, bak, nasıl damlıyor kan !

– Ama Meyrem öldü babası..

– Bir bardakçık kan portakalı içmeden mi öldü ? Bak portakallara.. Kan damlıyor.. Kan.. kan!..

Birden kesekâğıdını yere vurdu Zeynel.. Üzerine çıktı, tepinmeye başladı. Portakallar çatır çatır çatlıyor, kesekâğıdından bir kan dereciği caddeye süzülüp akıyordu.

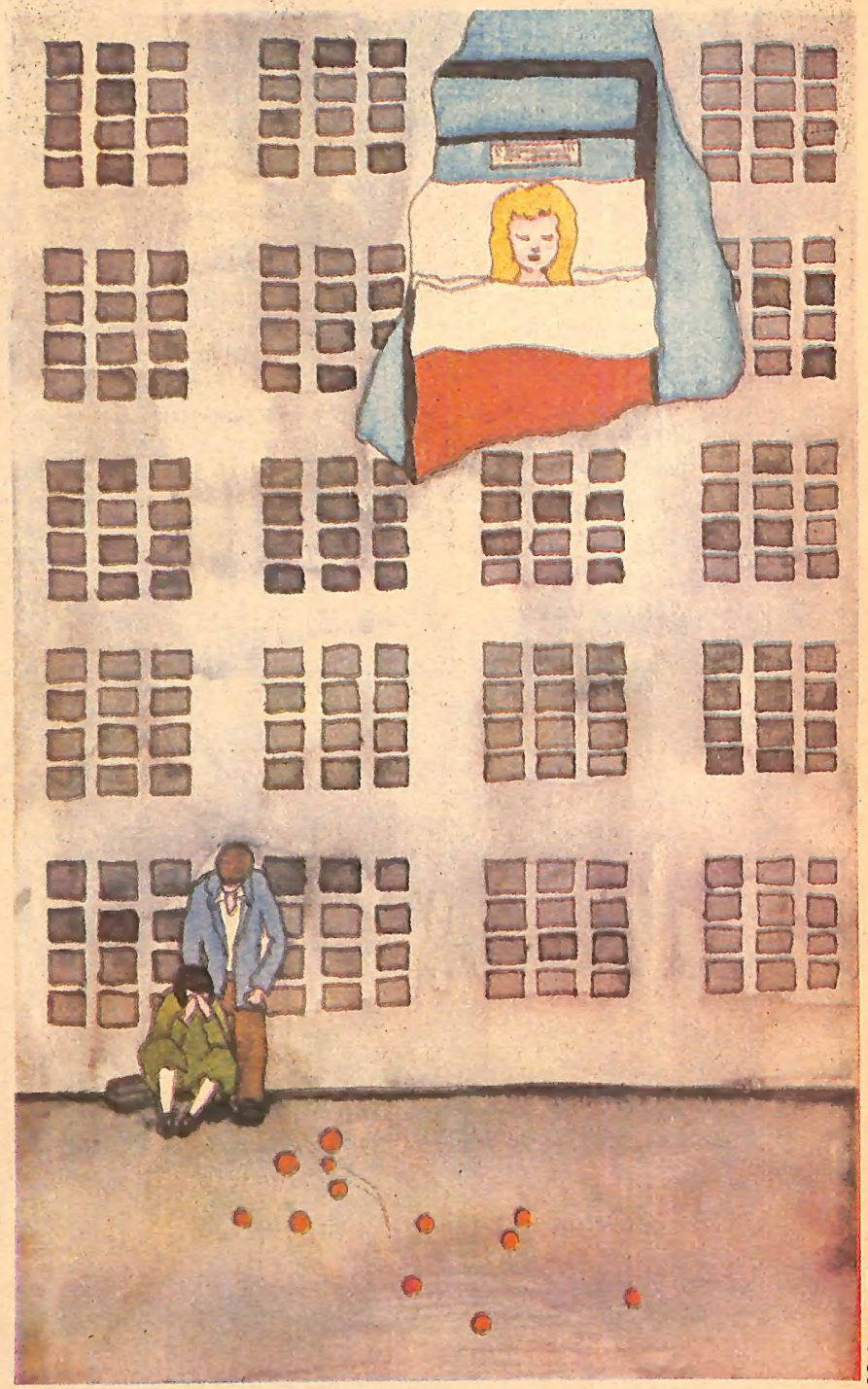

Mehmet Sönmez

haldun taner

Oyun Bozanlık

Akha kralı Agamemnon ordusu ile Troya'ya doğru ilerliyordu. Troyalılar da savaş şarkıları söyleyerek onlara doğru yürüyorlardı. İki ordu karşılaştığı zaman Troyalılar arasından bir savaşçının ileri doğru çıktığı görüldü. Sırtında sırtlan derisinden bir kürk olan bu savaşçı, Paris'den başkası değildi. Değil mi ki bu savaş onun Helena'yı kaçırmasından çıkmıştı. Şimdi bunun hesabını tek başına vermek istiyordu. Akhalıların en yürekli savaşçısı ile teke tek boy ölçüşmek için meydan okuyordu.

Eşini kaçırdığı için ona gece gündüz diş bileyen Menelaos ne zamandır beklediği anın geldiğini görerek hemen arabasından atladı. Paris'e doğru hışımla ilerlemeye başladı. O böyle adım adım yaklaştıkça Paris'in içini bir korkudur aldı. Tekrar geri çekildi, Troyalılar arasında kayboldu. Kardeşi yürekli Hektor, Paris'in bu korkaklığından utandı.

— Ne ödlek şeysin sen, diye bağırdı. Güzel ve yakışıklı olmak ne işe yarar?

Yürekli olmadıktan sonra!

Bu sözler üzerine Paris utancından kıpkırmızı kesildi. Ve kardeşine döğüşmeye hazır olduğunu söyledi. Hektor da Akhalılara gidip kardeşinin Menelaos'la döğüşmeye hazır olduğunu bildirdi.

İki ordu anlaştı. Paris kazanırsa Helena onda kalacaktı. Menelaos kazanırsa, karısını geri alacaktı, Troyalılar da Akhalılara yüklü bir para cezası ödeyeceklerdi. Ve iki ordu savaşa son verecekti. On yıl süren kuşatma böylece son bulacaktı. Buna Agamemnon da Troya kralı Priamos da and içtiler.

Bütün bunlar oladururken Helena evinde kendine süslü bir manto dikiyordu. Bu sırada tanrıların postacılarından biri olan İris ona yaklaştı. Helena uğruna Paris'le Menelaos'un birazdan teke tek döğüşeceklerini söyledi. O konuştukça Helena'nın içini eski eşi Menelaos'a karşı bir özlem kapladı. Onu ve yurdunu bırakıp buralara gelişinden bir pişmanlık duydu. Gözyaşlarını saklamak için de yüzünü simli ipek bir tülle örttü.

Helena savaşı izlemek için toplanan Troyalıların yanına vardığında hepsi yine onun eşsiz güzelliği karşısında hayranlık duydular. Kayınbabası Priamos Helena'yı yanına oturttu. Akhalılılar arasında bulunan ünlü savaşçıları bir bir sordu. Helena da ona, "Şu Agamemnon, şu Aias, şu Odysseus," diye gösterdi.

Menelaos'la Paris bu arada zırhlarını giymiş, kılıçlarını takınmış, mızrakları-nı kalkanlarını almış, alana çıkmışlardı.

Hektor ilk sıra için kura çektirdi. Kurayı Paris kazandı. İkisi de yerlerini aldılar. Paris gerildi, mızrağını fırlattı. Menelaos çevik bir hareketle kalkanını kaldırdı. Mızrak kalkanın üzerinde çın diye bir ses çıkarıp gitti, toprağa düştü. Şimdi sıra Menelaos'ta idi. O da mızrağını fırlattı ve kılıcını çekip Paris'e doğru koşmaya başladı. Salladığı kılıç Paris'in miğferini parçaladı. Miğferin kayışına yapışan Menelaos, Paris'i bununla boğmak üzere idi ki, savaşı yukardan izleyen Paris'in koruyucusu tanrıça Aphrodite, kaşla göz arasında araya girdi, kayışı kopardı. Paris'i Menelaos'un elinden kurtarıp gökyüzüne kaçırdı. Menelaos neye uğradığını anlayamamıştı. Düşmanını tam öldürecekken nasıl olup da elinden kaçırdığına akıl erdiremiyordu. Elinde Paris'in kırık miğferi, kalakalmıştı. Şaşkın şaşkın bakınıyordu. Akhalıların sevinci de kursaklarında kalmıştı. Olup biteni anlayamamakla birlikte bunu yine de bir oyun bozanlık, bir sözden çıkış saymışlardı. Menelaos kükremiş bir aslan gibi oraya buraya koşuşup avını araştırırken, Aphrodite sevgili Paris'ini Helena'nın evine götürmüştü. Paris savaştan çıkmış toz toprak içinde biri değil de, sanki gerdeğe girecek bir damat gibi yıkanmış, taranmış ve bütün güzelliği, tazeliği ile Helena'yı beklemeye koyulmuştu.

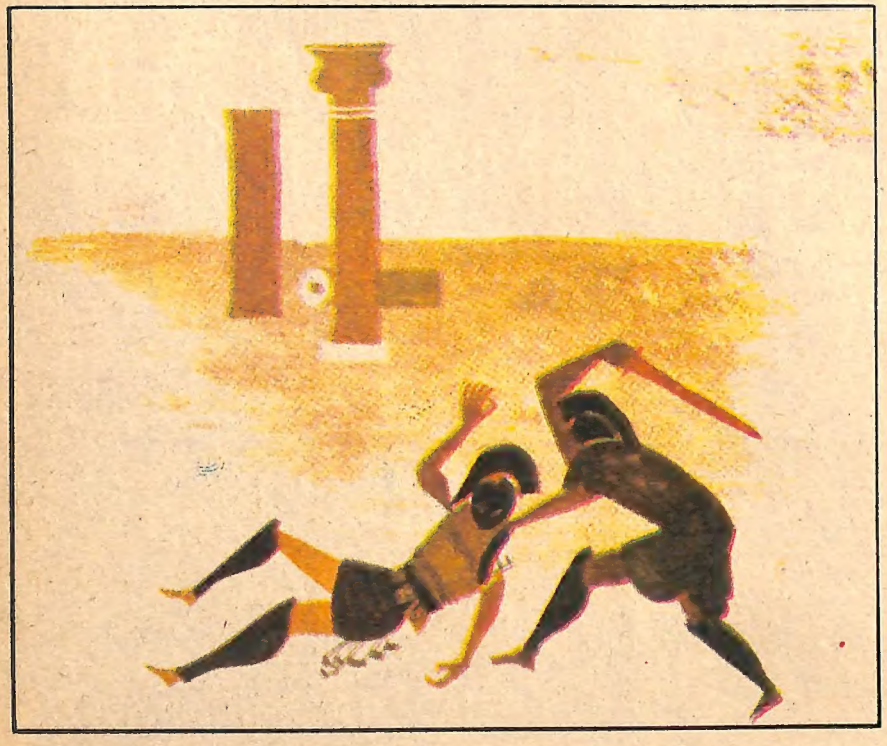

Aphrodite gitti, Helena'yı da getirdi. İki sevgiliyi başbaşa bıraktı. Helena Paris'in korkaklığından tiksinmişti. Kocasının çok yürekli savaştığını da görmüştü. Ama güzel delikanlı onun bu duygularını çabuk yendi. Ona okşayıcı şeyler söyledi. Sarılıp onu öptü. Sanki, "Yenilen Helenayı verecek," andına uymaya söz veren kendi değildi. Akhalılar kent duvarları dışında deliye dönmüşlerdi. "Öcünü alacağız," diye bağırıyorlardı. "Anlaşmayı bozdunuz. Oyun bozanlık ettiniz. Öcünü alacağız bunun."

ÖZET : Totoş'la arkadaşları bir yarışmayı kazanıp Afrika'ya giderler Haydutlar uçağa bomba koyarlar, uçak ormanların üzerine düşer

totoş

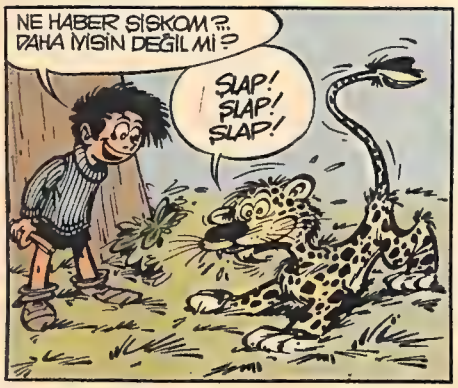

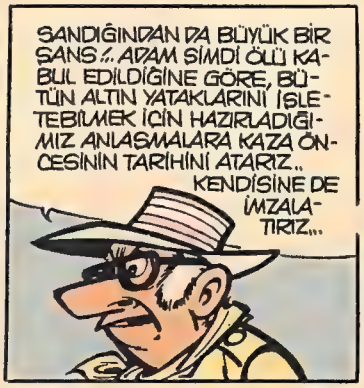

totoş

KAÇ GÜNDE BULURUZ ONLARI?..

İKİ GÜNDE!.. ZATEN SADECE İKİ GÜNLÜK YİYECEK KALDI!..

AAA, DOĞRU YA!.. UÇAĞIN KALINTILARINDA YİYECEK ŞEYLER OLMALI!..

Ö... ÖYLE Mİ DERSİN?

MİAM... MİAM... MİAM!..

HEY, SİSKO!.. BİZİ BEKLE!..

HİÇ BİR ŞEY BIRAKMAYACAK BİZE!.. KOŞUN, YAKALAYALIM!..

AAAA!..

YETİŞİN, HIRSIZ VAR!.. HIRSIZ VAR!..

TINGIR'IN SESİ, GİDELİM!..

BANA BAKSANA FREDERİK... BU, SENİN GÜN VE YİYECEK HESABINDA ANLAMADIĞIM BİR ŞEY VAR!.. ONLARI İKİ GÜNDE BULACAKSAK VE SADECE İKİ GÜNLÜK YİYECEK VARSA, DÖNÜŞTE NE YİYECEĞİZ?

ÇOK AKILLICA BİR SORU.. BİR ESPRİYLE YANITLIYAYIM BUNU SANA...

DÖNÜŞ İÇİN HİÇ BİR ŞEY ALMADIĞIMA GÖRE, BAŞKANI YİYELİM DERİM... HEH! HEH! HEE!..

ESPRİDEN ANLAMADIĞIM İÇİN BAŞKAN PAYIMI SANA BIRAKIYORUM O ZAMAN BEN DE SENİ YERİM...

YİYECEKLERİ BENİM TAŞIDIĞIMI UNUTUYOR... HE! HE! HE!..

SEN DE TÜFEĞİ BENİM TAŞIDIĞIMI UNUTUYORSUN... HA!.. HA!.. HA!..

UUARR!

DAHA ÖNCE SÖYLEMİŞTİM SANA... İŞTE, TEŞEKKÜRÜ!..

YOO, HAYIR!!

büyük yolculuk

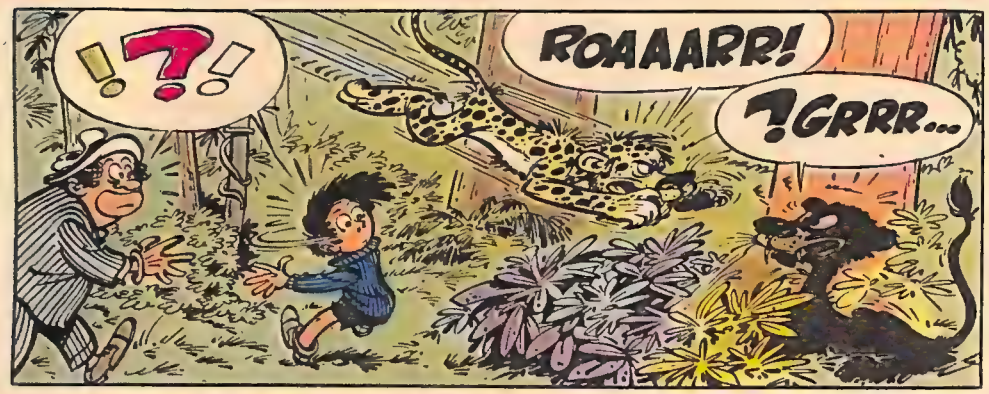

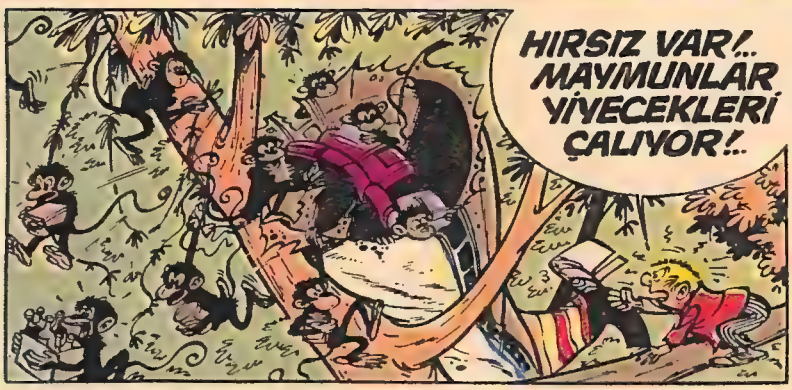

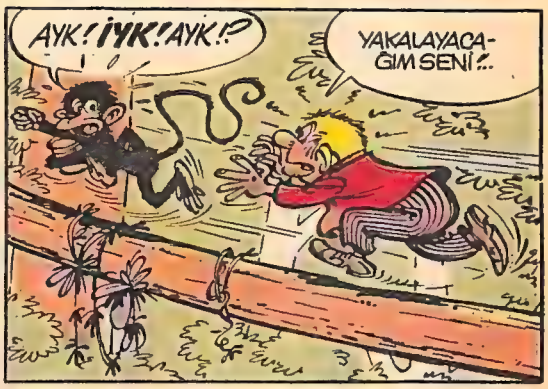

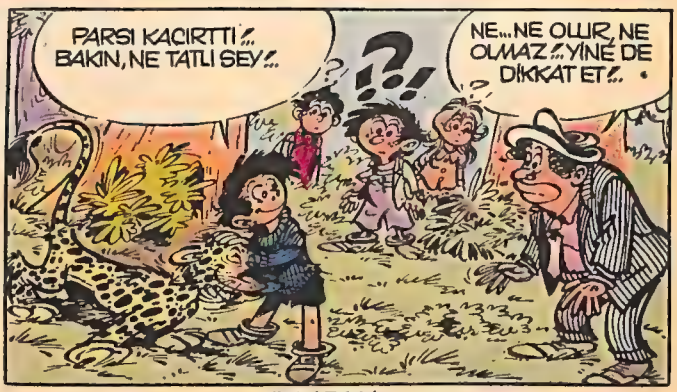

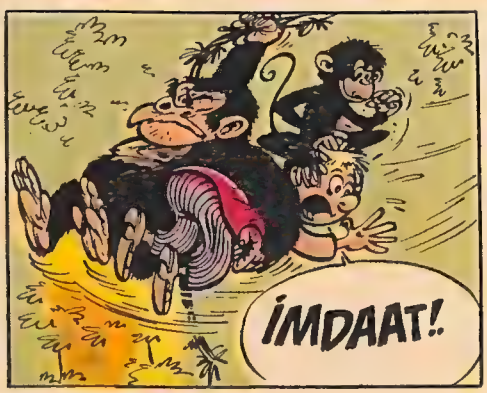

BU ARADA...

totoş

KELİME OYUNU MU?? HANGİ KELİME OYUNU??
LOKMA TATLISI YEDİĞİMİ GÖRMÜYOR MUSUN, YOKSA??

TOTOŞ!.. ÇABUK YETİŞ!.. TINGIR'I KENDİNDEN SİS-KO BİR MAYMUN KAPTI GÖTÜR-DÜ!..

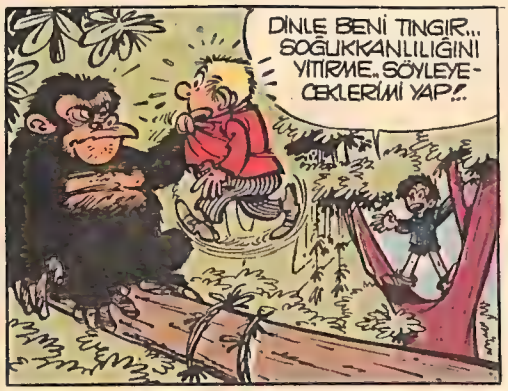
DİNLE BENİ TINGIR... SOĞUKKANLILIĞINI YİTİRME.. SÖYLEYE-CEKLERİMİ YAP!..

BİLDİĞİMİZ GİBİ, MAYMUN HEP İNSANLARI TAKLİT EDER!.. SURATINI YUM-RUKLUYORMUŞ GİBİ YAP.. SENİ TAKLİT EDE EDE BAYILACAK!..

HADİ, SIRA SENDE! BEN NE YAPIYOR-SAM ONU YAP... KÜT KÜT... PAT PAT!..
PİF PAF PAF

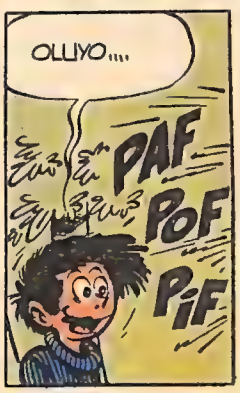
OLLİYO....
PAF
POF
PİF

AYY!.. ULUY!.. ANLAMADI TOTOŞ!.. AYY!.. BAŞKA BİR ŞEY BULMALI!..
PAF! PAF

KURTAR BENİ TOTOŞ!.. BIRAK-MA BENİ!..
GÖTÜRÜYOR YİNE!.. ONU GÖZDEN KAÇIRMAYIN... YOKSA BİR DAHA HİÇ BULAMAYIZ!..

BİZDEN SÜRATLİ GİDİYOR TOTOŞ!.. ONU GÖRE-MİYORUM ARTIK!.. TINGIR'IN SESİ DE YOK!..

NE TARAFA YÖNE-LEBİLECEĞİMİZİ BİLE BİLMİYORUZ!..
TINGIR'I BIRAKIP GİDECEĞİZ DEMEK!..

ZAVALLI TINGIR... BU DURUMDAN KURTA-RAMADIM ONU... MAHVOLDU!..
ZAVALLI ÇOCUK!.. GRUP HALİNDE KAL-MALIYIZ...

YARDIMLAR GELENE KADAR BİRBİRİMİZDEN AYRILMAMALIYIZ.. YOKSA GÜCSÜZ OLLİYO-RUZ!..
YARDIMLAR ÇABUK GELSE BARİ.. YİYECEK HİÇ BİR ŞEYİMİZ YOK!.. MAYMUNLAR HERŞEYİ ALIP GÖTÜRDÜ!..

KILIMI KIPIRDATMADAN AÇLIKTAN ÖLMEYE RAZI OLACAĞIMI SANIYORSA YANILIYOR... ONU YAN-LIŞ YOLA SOKACAĞIM, KAYBOLSUN!..
...
29

büyük yolculuk

Devam edecek

MÜJDAT GEZEN

aptal hamdi

Hamdi, gülümseyerek, karşıma dikildi:

— Geçenlerde bana bir anını anlatmıştın.

— Hangisiydi acaba, Hamdi ?

— Hani küçükken bir tane ayakkabın varmış...

— Ha, evet, anımsadım. Nereden aklına geldi şimdi ?

— Ben büyüklerin çocukluk anılarını dinlemeyi çok seviyorum. Özellikle arkadaşım olduğun için seninkileri çok merak ediyorum. N'olur gene anlatsana.

— Hangisini anlatayım ? dedim.

— Sen tiyatrocuydun, değil mi?

— Evet, öyle.

— İlk kez nasıl, nerede çıktın oyun oynamaya, kaç yaşındaydın, nasıl oldu, hadi n'olur anlat.

— Neden bu kadar merak ediyorsun ? dedim.

Hamdi biraz utandı, sıkılır gibi oldu:

Ben hiç tiyatroya gitmedim de, çok merak ediyorum.

— Ben seni götüreyim, beraber gidebiliriz. Tabii çocuk tiyatrosuna.

— Sahi mi, dedi, ne zaman götüreceksin ?

— Bu pazar. Annenden ve babandan izin alalım, gideriz.

— Sen de çocuk tiyatrosunda oynamıştın, değil mi ?

— Evet. Ne güzel günlerdi.

— Kaç yaşındaydın o zaman ?

— Senden az büyük, on yaşındaydım.

— Anlat n'olur, anlat hadi, dedi.

Hamdi'nin bu denli üstelemesine dayanamadım, çok merak ediyor olmalıydı, başladım anlatmaya :

— Ben ilk kez 1953 yılında sahneye çıktım, arkadaşım. Bir ilkokul piyesinde. Oyunun konusunu, rolümün bazı sözlerini bugün bile anımsıyorum. Konu, bir dramdı. Yani acıklı oyun. Sözde benim küçük kardeşim hastalanmış, doktora götürmüşüm, doktor bana, "Yapraklar sararıp yere düştüğünde, kız kardeşin de senden ayrılmış olacak," demiş. Ben de elimde iplik iğne, yere düşen sarı yaprakları yerlerden toplayıp ağaçtaki dallara dikiyorum ki, kız kardeşim ölmesin...

Baktım Hamdi ağlıyor.

— Ağlama, yoksa anlatmam, dedim.

— Ağlamıyorum, anlat, dedi gözlerini silerek.

— Ben de oynarken ağlıyordum senin gibi. Bir baktım salondaki herkes ağlıyor. Oyunun sonuna kadar hepimiz ağlaştık durduk. Daha ilk sahneye adımımı atışımda, kendim dahil herkesi ağlatmıştım. İşte bu belki de benim komedyen oluşumu hazırlayan bilinçaltı etken oldu.

— Neden ? dedi.

— E baktım ki herkes ağlıyor, günlük yaşantıda da öyle pek gülüp eğlenene rastlayamıyorum, yıllar sonra kesinlikle komedyen olmaya karar verdim.

— O oynadığın oyun güzel miydi?

— Güzeldi. Ünlü bir yazarımız yazmıştı. Ama yıllar sonra bu oyunun aslının O'Henry adlı bir yabancı yazara ait olduğunu öğrendim. Sonradan gördük ki, o devrin tüm ünlü yazarları, yabancılardan çevirdikleri hemen tüm yapıtlara bir-iki küçük değişiklik yaparak kendi imzalarını koymakta bir sakınca görmemişler. Oysa günümüzde bir çok kişi yabancı dil bildiğinden ve tüm ünlü kitaplar hemen dilimize çevrildiğinden, daha da doğrusu günümüz yazarları daha gerçekçi olduklarından, böyle bir gereksinme duymuyor olmalılar.

— Söylediklerinin tümünü anlamadım desem ayıp mı olur? dedi.

Şaşırdım. Hamdi haklı. Ben kendimi kaptırmışım, çocuğa büyük birine anlatılacak şeylerden söz ediyorum.

— Haklısın, dedim. Biraz ileri gittim galiba...

— Komedyen komik demek, değil mi ? dedi.

— Evet, öyle sayılır.

— Sen komik misin ?

— Eh, öyle sayılırım.

— Öyleyse neden beni güldürmüyorsun ?

Gelecek Hafta
PALYAÇO

fazıl hüsnü dağlarca

balon yarısması

Balon yarışması vardı bugün
Çocuklar
Toplanmışlardı alana sevinerek.
En yukarı çıksın diye
Bir iki söz yazıyordu hepsi
Üstüne balonunun :
Kimi "Ötesi" diyordu, kimi "Yıldız"
Kimi "Güneş" diyordu, kimi "Uç Bakalım"
Kimi "Daha Uzak".

Dizildiler
Patladı birdenbire
Elindeki mantar tabancası yöneticinin
Bıraktılar hemen balonlarını.

Ak sarı mor
Turuncu mavi yeşil
Benekli çizgili
Sayısız boyalarla
Sayısız biçimlerle
Doldu gök.

İşte bakınız
Geçiyor
Geçiyor
Geçti öbürlerini
İşte işte bakınız
En yukarda
En yukarda
En yukarda
Kırmızı balon
El çırptılar alkışladılar
Koştular sordular o balonun çocuğuna
Çığlık çığlık :
— Ne yazmıştın sen ?
— Annem ölmüştü ya
Geçen yıl
Biliyorsunuz
Yazmıştım "Anneme".

HARRAN BİR YUDUM SU

Harran ovasında bir küçük köyde, bir küçük çocuk, avazı çıktığı kadar bağırdı :

— Aney, aney...Koş, koş, su... Su, su bi dolu, çok su... Yok oldu su. Gitti. Gelir mi ki? Su nereye gitti?

Harran toprağı çocuğun sesini duyunca acıyla yüzünü buruşturdu :

"Utanırım gelip geçenden. Bir kurumuş toprağım. Ha büyük Sahra Çölü, ha ben. Çöle dönmüşüm. Utanırım gelip geçenden. Utanırım su su diye yanan bebelerden. Utanırım çıkrıkları başında, boş kovalara bakan kadınlardan. Susuzluktan, kuraklıktan utanırım."

O sırada kentli bir çocuk, babasının işi gereği Urfa yöresinde geziyordu. Yolu Harran toprağındaki küçük köye düştü. Şaşkınlıkla baktı tüm gördüklerine :

"Urfa'dan yola çıkıp güneye doğru indik. Harran ovası başladı. Bu nasıl ova? Tek ağaç yok, tek bitki yok. Kocaman kocaman deve dikenlerini saymazsan. Deve dikenleri gözalıcı, yaldır yaldır, tarlalar dolusu devedikeni. Bir de sıcak..."

Köyden bir adam kentli çocuğun kendi kendine sorduğu soruları yanıtladı :

"Yaz geldi mi, köy yeri cehennem olur. Sıcak yaman olur. Cehennem gibi sıcak. Kavurur atar. Güneş canavar kesilir. Ateş saçan canavar olur. Kurur her yan."

— Aney, aney...Koş,koş,su,bi dolu su... Suuu.....

Kentli çocuk şaşkınlıkla baktı. Görünürde su filân yoktu. Köylüler onun şaşkınlığını anlayıp söze girdiler :

— Serap görmüştür. Sıcaktan serap görmüştür.

Kentli çocuk daha sonra Harran'ı dolaşmaya başladı. Harran toprağı ona ses verdi :

"Eskiden çok eskiden, yüzyıllar önce, yemyeşildi buralar. O zamanlar uygarlık beşiğiydim ben. Tarihlere geçtim. Sümerler gelip yerleşmişti toprağıma. Okuyanım yazanım pek çoktu. Dünyanın ilk üniversitesi benim topraklarımın üstünde kurulmuştu. Şimdilerde... Neyse, bak üniversitenin kalıntıları duruyor... Sonra Evliya Çelebi adında bir gezgin çok eskilerde buradan geçmiş. Yazmış defterine: 'Yolum bir yana düştü. Yemyeşildi her yer. Hurma ağaçlarının gölgesinde dinlendim. Can buldum.'

Bir deve dikenleri sever kuraklığı. Boy atarlar susuzluğa, kuraklığa inat. Sanırsın bulutlara değmek isterler. Öyle boy atarlar bu çölde. Çölüm ben; çöle de devedikeni yaraşır. Üzülürüm, utanırım."

— Aney, aney, su,su!

Köyden bir ihtiyar aldı sözü, su diye sayıklayan çocuğa bakıp anlattı:

"Mecnun, Leylâ'yı ilk burada görmüş. O zamanlar her yan su. Mecnun suya bakmış, bakmış da şaşmış, suda bir dünya güzelinin aksi.. Kaldırmış başını görmüş Leylâyı. Leylâ kaçmış. Mecnun peşine düşmüş. Dolanmışlar tüm Harran'ı. Bir zaman sonra Mecnun Leylâ'nın izini yitirmiş... Ağaçlara, kuşlara sormuş... Sormuş dolaşmış, dolaşmış sormuş... Şimdilerde Mecnun bile dolaşmaz buralarda. Mecnun bile sevmez oldu Harran'ı."

— Aney, aney, su, su, su!

Kentli çocuk çok susamıştı. Kendi kendine mırıldandı :

"Buralarda bir bardak su bulmak bile çok zor. Bulanık, böcekli bütün sular. Bir yandan da sıcak... Sıcak bıçak gibi kafasına işliyor insanın. Harran'da çok sıcak var, bir de sinek, bir de susuzluk. Bir dakika! Bir ses geldi kulağıma. Şuradan geldi. Biri ağlıyor sanki. Evet, evet... Kuşku yok, biri ağlıyor. Gidip derdini sorayım. Ooo... ağlayan benim kadar bir çocuk. Belki de aynı yaştayız."

— Neden ağlıyorsun? Biliyor musun ben de ağlarım. Okulda kırık not alınca ağlarım, bisikletimden düşünce ağlarım. Sen neden ağlıyorsun ?

— Babam ölmüştür ağlarım. Babamı vurmuşlardır ağlarım. Hemi de çok ağlarım. Anam da, kardeşlerim de, ninem de ağlar. En çok ben ağlarım. Vurmuşlardır babamı... Köyün ortasında, arkadan vurmuşlardır.

— Neden vurdular, polise söylediniz mi?

— Töredir, vurdular. Sıra bizdedir. Kan alacağımız vardır. Sıra bendedir. Ağlarım. Çok ağlarım.

Kentli çocuk, yürür gider köyün içinde, düşünür bir yandan da :

" Ne desem? Ağlama kardeşim desem, ne fayda? O da benim gibi küçük. Belki de yaşıtız. Ama öylesine farklı ki ağlamamız."

PEMBE PANTER

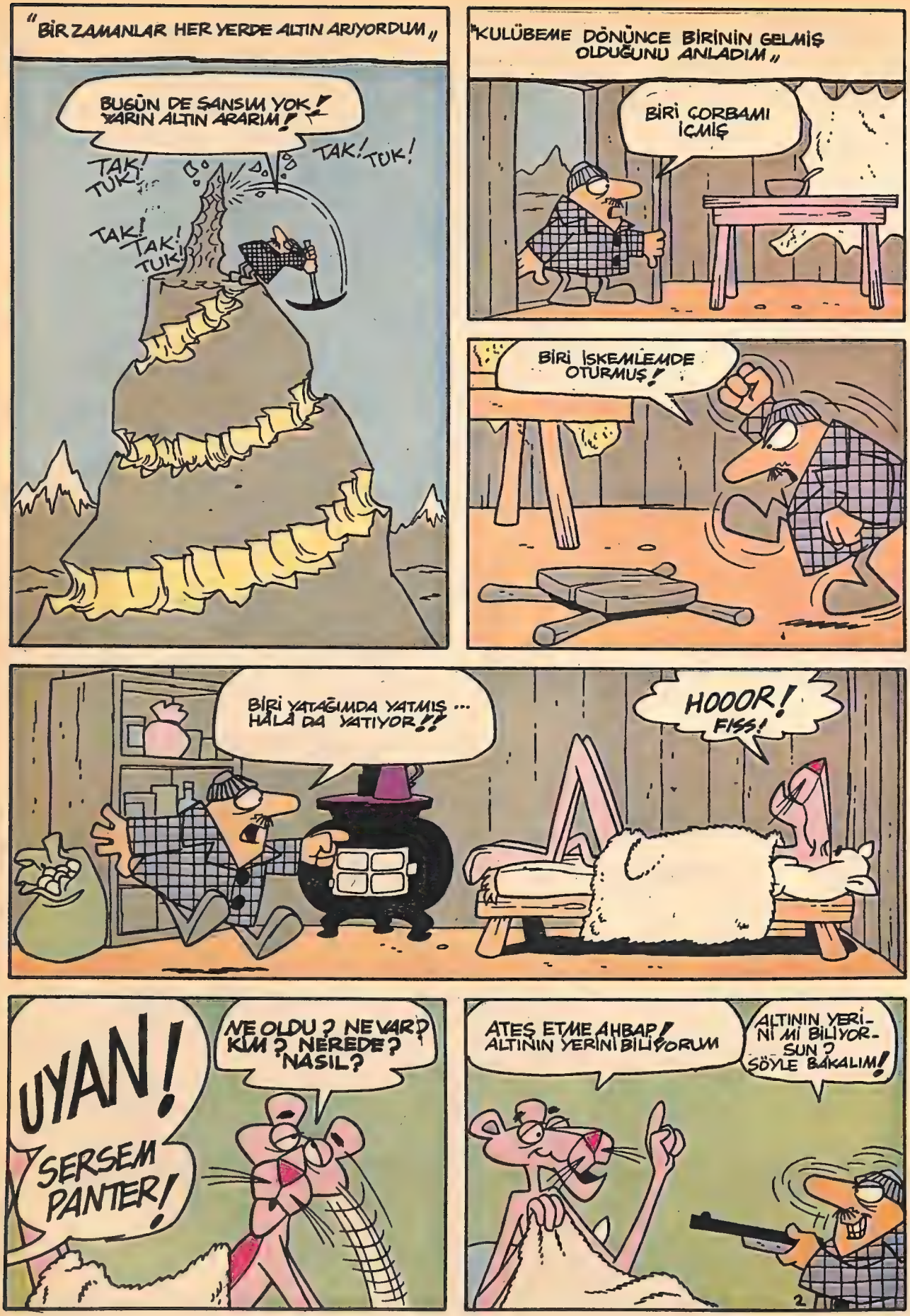
"BİR ZAMANLAR HER YERDE ALTIN ARIYORDUM"
BUGÜN DE ŞANSIM YOK! YARIN ALTIN ARARIM!
TAK! TUK!
TAK! TUK!
TAK! TAK! TUK!
"KULÜBEME DÖNÜNCE BİRİNİN GELMİŞ OLDUĞUNU ANLADIM"
BİRİ ÇORBAMI İÇMİŞ
BİRİ İSKEMLEMDE OTURMUŞ!
BİRİ YATAĞIMDA YATMIŞ ... HÂLÂ DA YATIYOR!!
HOOOR! FISS!
UYAN! SERSEM PANTER!
NE OLDU? NEVAR? KİM? NEREDE? NASIL?
ATEŞ ETME AHBAP! ALTININ YERİNİ BİLİYORUM
ALTININ YERİNİ Mİ BİLİYORSUN? SÖYLE BAKALIM!
2

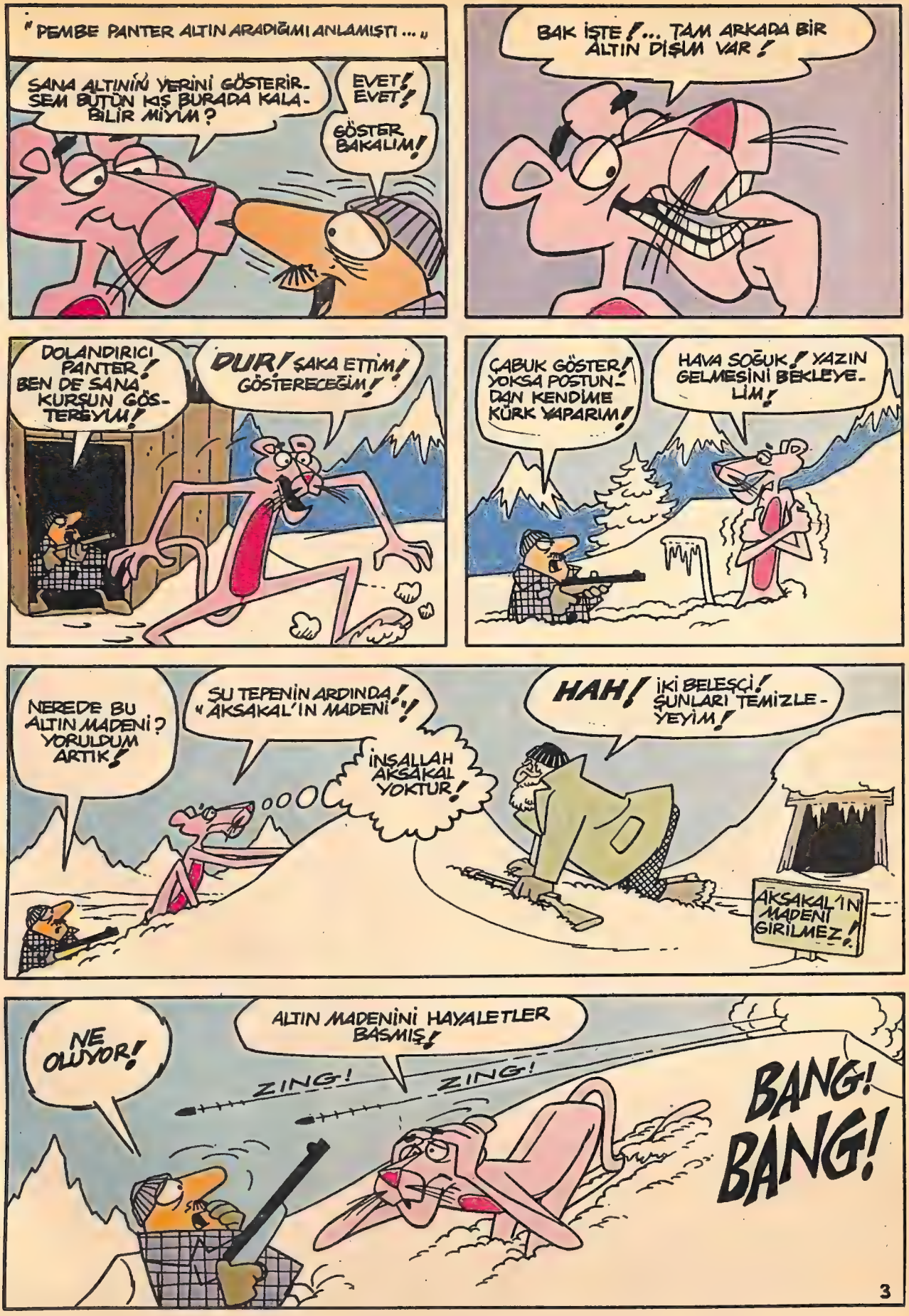
"PEMBE PANTER ALTIN ARADIĞIMI ANLAMIŞTI ..."
SANA ALTININ YERİNİ GÖSTERİRSEM BÜTÜN KIŞ BURADA KALABİLİR MİYİM?
EVET! EVET!
GÖSTER BAKALIM!
BAK İŞTE!... TAM ARKADA BİR ALTIN DİŞİM VAR!
DOLANDIRICI PANTER! BEN DE SANA KURŞUN GÖSTEREYİM!
DUR! ŞAKA ETTİM! GÖSTERECEĞİM!
ÇABUK GÖSTER! YOKSA POSTUNDAN KENDİME KÜRK YAPARIM!
HAVA SOĞUK! YAZIN GELMESİNİ BEKLEYELİM!
NEREDE BU ALTIN MADENİ? YORULDUM ARTIK!
SU TEPENİN ARDINDA! "AKSAKAL'IN MADENİ"!
İNŞALLAH AKSAKAL YOKTUR!
HAH! İKİ BELEŞÇİ! ŞUNLARI TEMİZLEYEYİM!
AKSAKAL'IN MADENİ GİRİLMEZ!
NE OLUYOR!
ALTIN MADENİNİ HAYALETLER BASMIŞ!
ZING!
ZING!
BANG! BANG!
3

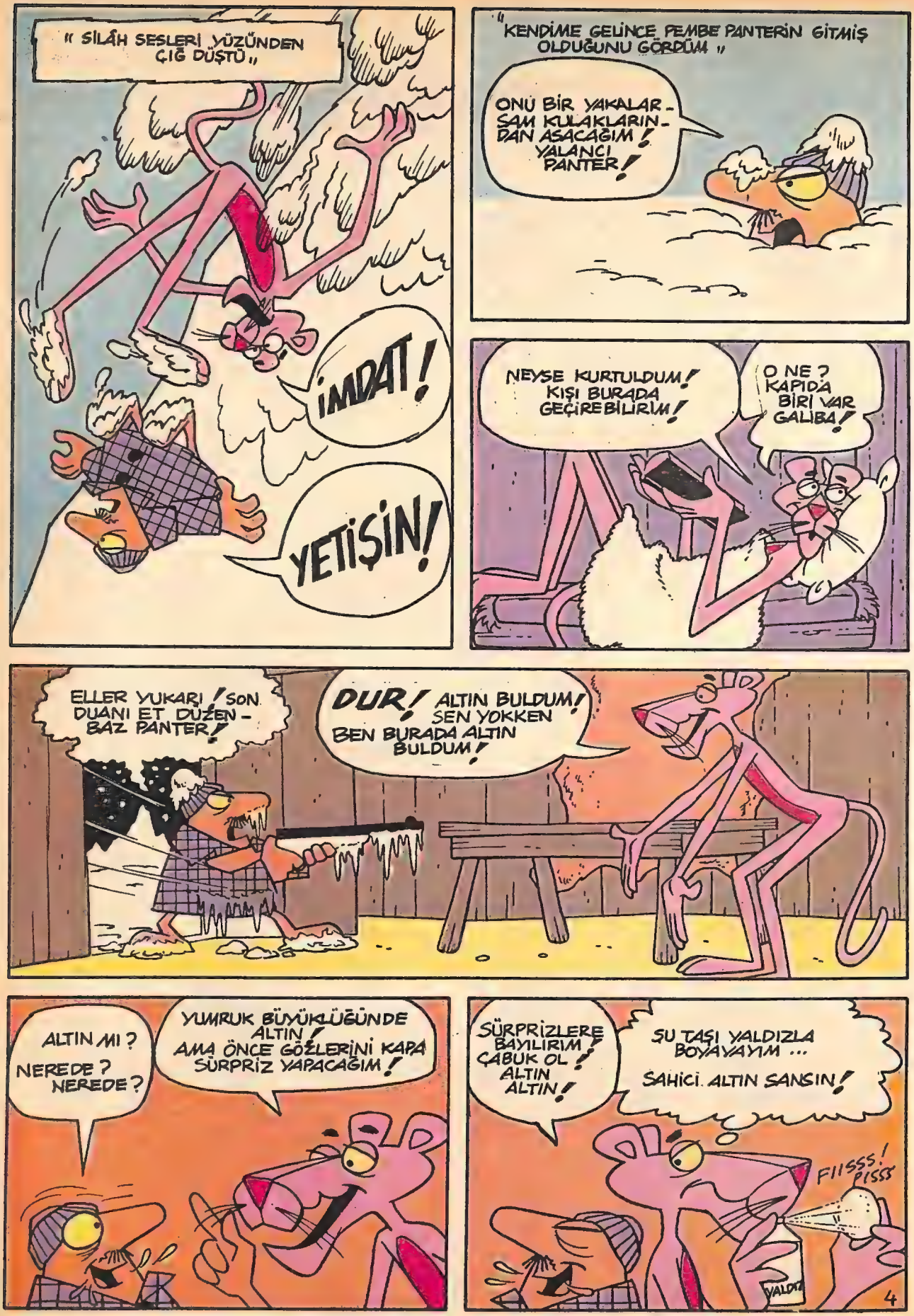
" SİLÂH SESLERİ YÜZÜNDEN ÇIĞ DÜŞTÜ "
İMDAT!
YETİŞİN!
" KENDİME GELİNCE PEMBE PANTERİN GİTMİŞ OLDUĞUNU GÖRDÜM "
ONU BİR YAKALARSAM KULAKLARINDAN ASACAĞIM! YALANCI PANTER!
NEYSE KURTULDUM! KIŞI BURADA GEÇİREBİLİRİM!
O NE? KAPIDA BİRİ VAR GALİBA!
ELLER YUKARI! SON DUANI ET DÜZEN-BAZ PANTER!
DUR! ALTIN BULDUM! SEN YOKKEN BEN BURADA ALTIN BULDUM!
ALTIN MI? NEREDE? NEREDE?
YUMRUK BÜYÜKLÜĞÜNDE ALTIN! AMA ÖNCE GÖZLERİNİ KAPA SÜRPRİZ YAPACAĞIM!
SÜRPRİZLERE BAYILIRIM! ÇABUK OL! ALTIN ALTIN!
ŞU TAŞI YALDIZLA BOYAYAYIM ... SAHİCİ ALTIN SANSIN!
FIISSS! PISS
YALDIZ
4

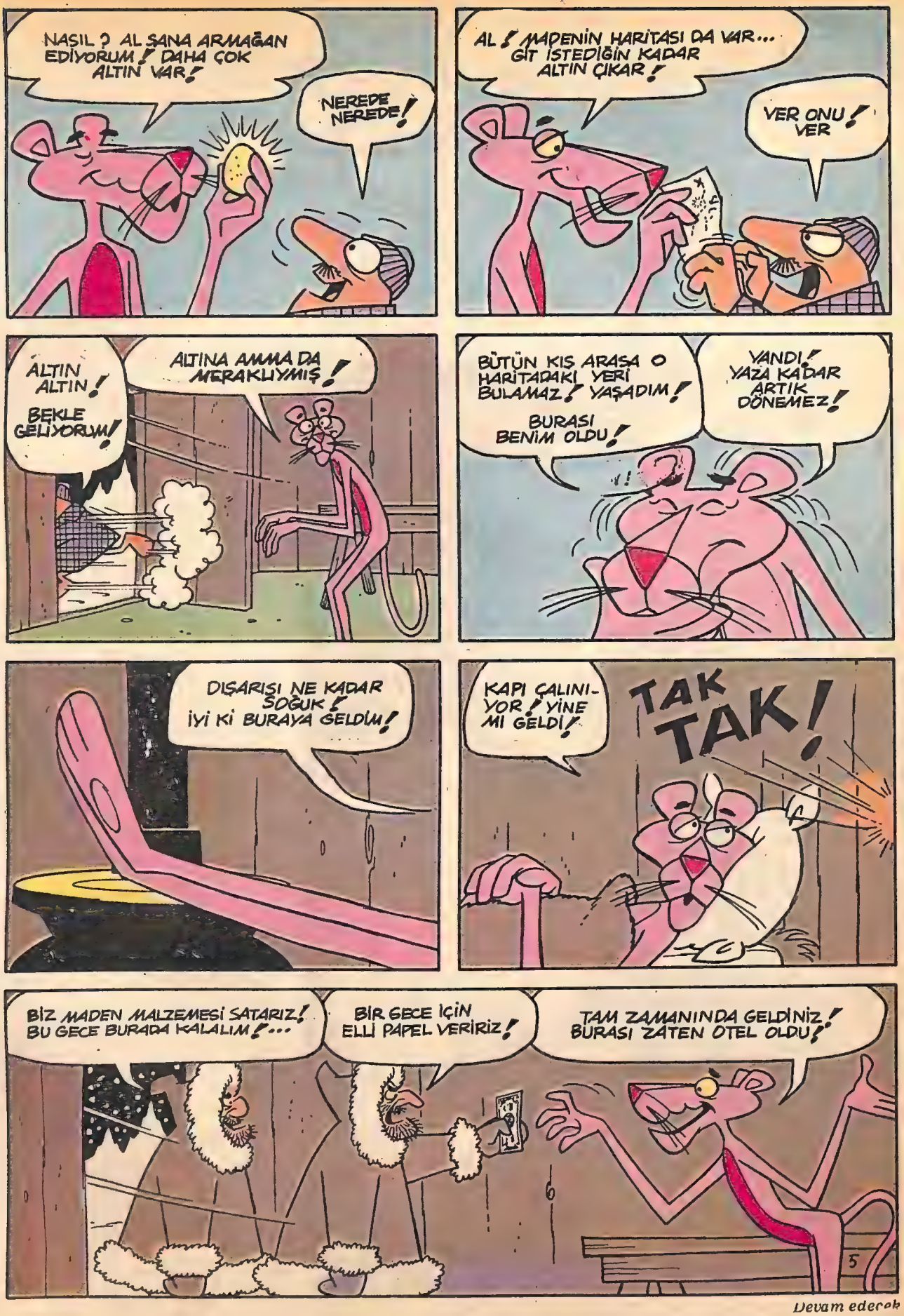

Devam edecek

kâşifler

MARY KINGSLEY

1862 - 1900

Mary Kingsley Rotunda Penelope

Salon ağzına kadar doluydu. Herkes oturmuş onu bekliyordu. Mary Kingsley arkasına dönüp kalabalığa baktı. Çok yorgundu. On dört gün boyunca, binlerce kilometre yol almıştı. Şimdi sıra Birmingham'daydı.

Kafasını kaldırıp, "Sizlere, uzun süredir görmediğiniz bir yakınınızı hatırlatıyorum değil mi?" diye sordu. Kalabalıktan gülüşmeler geldi. Çok şaşırmışlardı. Şu karşılarındaki kadın Afrika'ya yaptığı geziyi anlatacağına neler-den söz ediyordu. Mary Kingsley'in ise onlara anlatmak istediği şeyler başkaydı. Afrika insanından, kültüründen söz etmek istiyordu. Günlerden beri yaptığı konuşmalar onu yorgun düşürmüştü. Sesi titrek ama kararlı çıkıyordu. Üzerinde rengi soluk bir giysi vardı. Devam etti :

"Afrika'da bir çok yamyam kabilesi gördüm. İnsanlarını tanıdım. Doğru bildiklerini yapmaktan çekinmeyen insanlar... Kanımca bu insanlarla aramızda olan tek fark, onların eğitilmemiş olmalarıdır."

Mary Kingsley 13 Ekim 1862'de Londra'nın Highgate bölgesinde doğdu. Babası doktordu. Zengin ailelerin yanında çalışırdı. Annesi ev kadınıydı. Birbirlerine uygun değillerdi. Babası George Kingsley, sık sık uzun gezilere çıkardı. Dünyayı tanımak istiyordu; maceraperest ruhluydu. Annesi, Mary'nin erkek kardeşi Charles doğunca ilgisini ona verdi. Mary ile ilgilenmemeye başladı. 1867'de babası George Kingsley Güney Denizi'ne gitti. Mary beş yaşındaydı. Babası döndüğünde sekizine bastı. Annesi Mary'i okula göndermedi. Küçük Mary evde babasının kitaplarını okuyarak kendini yetiştirmeye çalıştı. Babasından Almanca dersleri aldı. Bakın o yıllar için Mary Kingsley ne diyor :

"Bütün çocukluğum evde geçti. Küçük kardeşim Charles'a baktım. Yeşil, geniş çayırlar düşlerimi süsledi. Başımı alıp dağları dolaşmak, kır çiçeklerini, hayvanları tanımak istedim. Ama bütün bunlar hiç bir zaman gerçekleşmedi."

Yıllar böyle geçti. Mary on yedi yaşına bastı. Ailesi başka bir kente yerleşti. Charles okula gidiyordu. Babası artık yaşlanmıştı. Zamanının çoğunu kahvelerde geçiriyordu. Mary bu yıllarda kent kitaplığına gitti. Matematiği, coğrafyayı ve fiziği öğrendi.

5 Şubat 1892'de babası öldü. Annesi de çok yaşamadı. Bir kaç yıl sonra o da öldü. Yıllarca ilgilenip baktığı erkek kardeşi Charles de onu bırakıp doğuya geziye çıktı. Artık Mary yalnızdı.

Kanarya adalarına gitti. Küçük bir tatil yapmak istiyordu. Burada çok ilginç bir kişiyle tanıştı. Adam denizciydi. Afrika kıyılarına gidip geliyordu. Mary'ye bir çok öykü anlattı. Balta girmemiş ormanları, büyük ırmakları, vahşi hayvanları ve daha bir çok şeyi...

Bu yerleri görmeye karar verdi Mary. 1893'te Liverpool'dan yola çıktı. Ufak bir balıkçı teknesine binmişti. Lagos'a geldiler. Kingsley buraya hayran oldu. Kaptan Murray ona gemiciliği de öğretmişti. Tekneyi çoğu zaman ona kullandırtıyordu. Mary buradan Angola'ya gitti, Luanda bölgesine... Araştırmalarını burada sürdürdü. Sonra Liverpool'a döndü. Batı Afrika'ya gitmek istiyordu, gezisini planlayacaktı. Kraliyet Müzesi'nden Dr. Gunther'le tanıştı. Dr. Gunther ona engel olmaya çalıştı. Yamyamların arasına gitmesini istemiyordu. Ama Kingsley kararlıydı. Giysilerini seçti. Siyah uzun bir eteklik, beyaz bir bluz ve uzun çizmeler... Kardeşinin uzun pantolonunu da almayı unutmadı. Böceklerden, yılanlardan, bilmediği tropikal hayvanlardan korunacaktı. Mary en çok çizmelerine önem verdi. Onlarsız bir gezi düşünemiyordu. Gerekli koruyucu yağları yanına aldı. Silâh olarak bir tek bıçak aldı. Saldırgan bir amacı olmadığını göstermek istiyordu. Zaten tek bir kadın, silâhlı bile olsa, o kadar yamyam arasında ne yapabilirdi ki ?

Mary Kingsley'i başarıya götüren ögelerden biri de ticarettir. Kingsley yerlilerle değiş-tokuş etmek üzere bir çok renkli kumaş, bıçak, balık oltası gibi şeyleri yanında götürmüştür. Bu küçük hediyelere karşın onlardan değerli bilgiler elde etmiştir. Ondan önceki misyonerlerin başarılı olamamaları, Afrika insanına yeteri kadar değer vermemelerindendir. Kingsley Afrikalıyı insan olarak görmüş, değer vermiştir.

Gezi, Ogowe'den başladı. 22 Temmuz'da Kangwe köyüne geldiler. Şimdi hedef Fanglardı. Fang kabilesi çevrede en vahşi kabile olarak tanınıyordu. Köye geldiklerinde yerliler çok şaşırdılar. Bu beyaz kadın burada ne arıyordu? Kingsley çantasından hediyelerini çıkararak onlara gösterdi. Yerlilerden korkmamıştı. Not defterine şunları yazdı: "Vahşi ama iyi insanlar..."

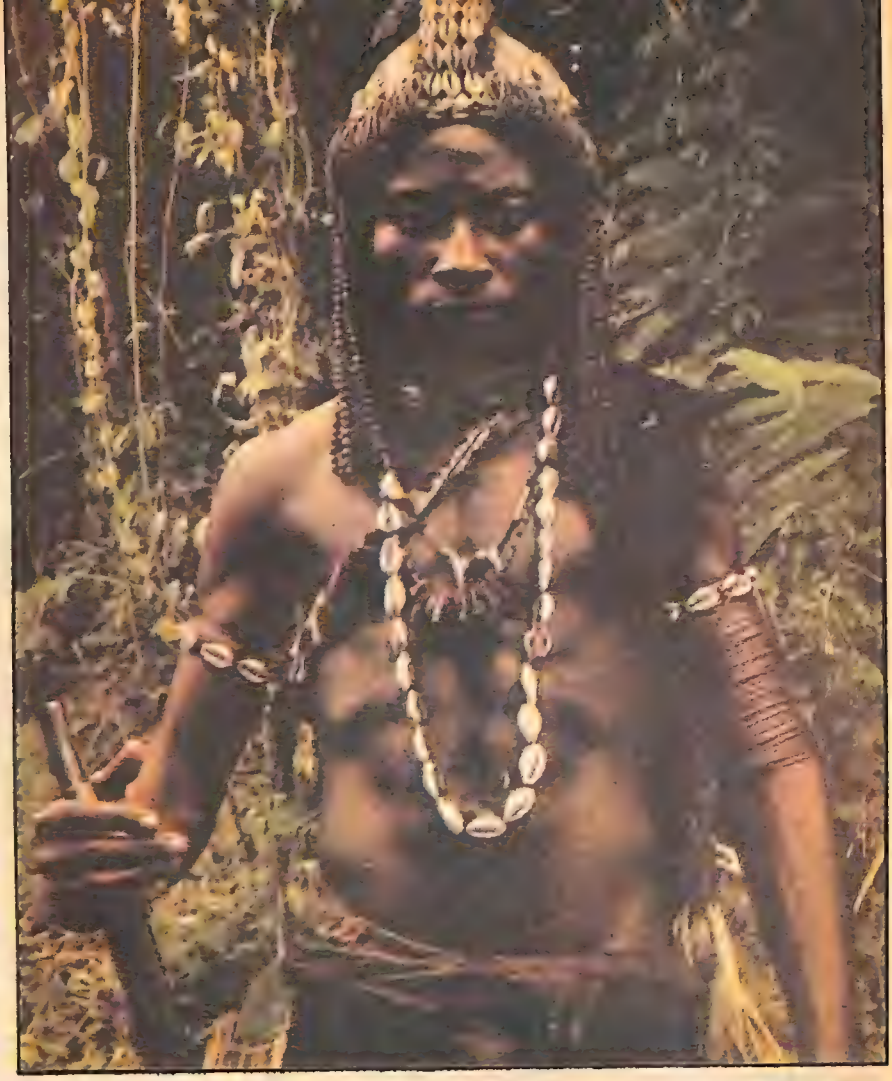

Mary Kingsley Aralık 1895'te İngiltere'ye döndü. Yanında bir çok örnek getirmişti. Gezisi çok kısa sürmüştü, ama insanlarına Afrika'yı tanıttı. 3 Haziran 1900'de öldüğünde otuz yedi yaşındaydı. Arzusu üzerine bir tekne bulundu. Denize açıldılar ve onu denize gömdüler.

Mary Kingsley, şöyle demişti çünkü:

"Ben buraya, bu dünyaya, denize aitim.. Beni denize gömün."

Birinciliği kazanan öykü

düşçü amca

— Düş satıyorum! Düş satıyorum!

Mahallede top oynayan çocuklar oyunu bırakıp bu garip satıcının çevresine toplandılar.

— Ne satıyorsun Amca?

— Düş satıyorum.

— Hani nerde ?

— Kafamda.

— Nasıl olur ?

— Tüm düşlerinizi gerçekleştiriyorum.

— Tüm düşlerimiz gerçek mi olacak ?

— Evet, yalnız bir liracıkla.

— Bir lira ile tüm düşlerimiz nasıl gerçek olur ?

— Hadi gidin evinize. Bir lira alın. Ama sakın annenize, babanıza sölemeyin. Sürpriz olsun.

Bir çocuk şaşkınlıkla :

— Düş satıldığını hiç duymamıştım, dedi.

— Elbet duymazsın. Yeni bir buluş.

Herkes birbirine baktı. Hepsinin isteyip de yapamadıkları öyle çok dilekleri vardı ki...

Düşçü Amca gerçekten bunları yapabilecek miydi ?

İçlerinden biri :

— Sakın ayrılma Düşçü Amca, dedi ve koşarak uzaklaştı.

Onu gören öteki çocuklar da para almak için dağıldılar.

Biraz sonra ellerinde birer lira ile dönmüşlerdi. Paraları Düşçü Amca'ya uzattılar ve bir ağızdan dileklerini söylemeye başladılar.

Düşçü Amca :

— Durun, durun! Anlayamam sonra. Tek tek söyleyin, dedi.

Önde duran bir çocuğa işaret ederek :

— Sen söyle bakalım.

— Ben bir bisiklet istiyorum.

— Peki, gözlerini yum. İstediğin bisikleti gözünün önüne getir. Üzerine bin, istediğin yere git. Ama ben söylemeden sakın gözlerini açma.

Sonra sırayla sormaya başladı. Hepsine gözlerini kapamalarını, isteklerini hayal etmelerini söylüyordu. En son dileğini sorduğu çocuk.

— Ben karnımın doymasını istiyorum, dedi. Karnım çok aç.

— Pekâlâ. Sen de gözlerini yum. Şöyle kızarmış bir tavuk düşle. Yanında da patates kızartmasını ister misin?

— Patates kızartmasını çok severim.

Çocukların hepsi gözlerini yumdu.

Kimi gözlerini öyle sıkı yumdu ki, çömeldiği yerde uyuklamaya başladı.

Karnının doymasını isteyen çocuk, bir türlü uyuyamadı. Tavuk kızartmasını düşündükçe içi eziliyordu.

Düşçü Amca, tüm çocukların gözlerini sıkı sıkı kapadığından emin olarak, ayaklarının ucuna basarak oradan uzaklaşmak istedi. Karnı aç olduğu için uyuyamayan çocuk, ne olup bittiğini merak ederek gözünün tekini araladı. Düşçü Amca'nın aceleyle uzaklaştığını gördü. O zaman kandırıldıklarını anladı. Avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı :

— Bizi kandırdı! Bizi kandırdı! Uyanın!

Düşçü Amca, neye uğradığını şaşırdı. Üstüne gelen çocukların bağırmalarını önlemek istedi.

— Susun bağırmayın, paranızı geri vereceğim. Hatamı anladım.

— Peki, kurduğumuz düşler ne olacak? O düşleri kurduktan sonra bizi mutsuz etmeye hakkın yok.

Düşçü Amca çok zor durumda kalmıştı. "Şimdiye kadar çocuklara düş kurdurup uyutarak epey para kazanmıştım. Karnı aç olan çocuğun uyumaması ne kötü oldu," diye düşündü. Çevreden duyulacak diye de çok korkuyordu.

Çocukların paralarını ellerine verdi.

● ÖZNUR TİMUR

ÖYKÜ

Ödüllü Büyük Yarışmamız'ın karikatür ve şiirden sonra, öykü dalındaki sonuçları da açıklanmıştır.

Haldun Taner, Erdal Öz ve Ülkü Tamer'den oluşan Seçiciler Kurulu, ödülleri şöyle dağıtmıştır :

Birinci :
ÖZNUR TİMUR
Bağdat Caddesi
Cemal Bey Sokak 26/1
Maltepe — İstanbul

İkinci :
ERDEM YÜCEL
Cumhuriyet İlkokulu
Sınıf 5/B
Bodrum

Üçüncü :
BİZDEN ÖZTOKSOY
Hançerli Çavuş
Bostan Sokak 2
Büyükdere — İstanbul

Dördüncü :
TAŞKIN ÇELİK
Gerede Lisesi
Orta 1/D
Gerede — Bolu

Beşinci :
FERAH KUTLU
Ziraat Mahallesi
Kurtdereli Sokak 37
Yıldırım Beyazıt
Ankara

Daha önce açıkladığımız gibi, ödül olarak birinciye 1000, ikinciye 500, üçüncüye 300, dördüncü ve beşinciye de 100'er liralık kitap armağan edilmiştir. Kitaplar, ödül alanlara gönderilmiştir.

MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ, yarışmaya katılan bütün okurlara teşekkür eder, ödül alan sanatçıları da başarılarından ötürü kutlar.

İlk üç dereceyi alan öyküleri bu sayımızda sunuyoruz. Dördüncü ve beşinci olan öyküleri gelecek sayımızda yayımlayacağız.

YARIŞMASI SONUÇLANDI

İkinciliği kazanan öykü

Şimşek Hamdi

ERDEM YÜCEL

İlkokul birinci sınıftaydım. Okumayı daha yeni söküyordum. Söküyordum diyorum, çünkü bu bizim için çok güç olmuştu. Topraktan, havadan, ışıktan, oyuncaklardan yoksun bu kupkuru sınıfın içinde yalnız fişlerle kalsanız siz ne yapardınız? Oysa ilk geldiğim gün heyecanımdan ağlamıştım bile. Bu sevimsiz yere beni en çok bağlayan otuz arkadaşımdı. Hepsinin ayrı ayrı güzel yanları vardı. Hepimiz birbirimizi tamamlıyorduk.

O gün öğretmen sınıfa girdiği zaman biz yorgun afacanlar, uykulu gözlerle, "Türküm, doğruyum, çalışkanım, yasam küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak, yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir. Ülküm, yükselmek ileri gitmektir. Varlığım Türk varlığına armağan olsun," andını esneyerek söyledik. Nasıl esnemeyelim? Yedi otuzda okula yetişmek için koşarken sokaklarda biz öğrencilerden başka kimsecikler yoktu. Aramızda "Şimşek" adıyla çağrılan Hamdi andı daha isteksizce söyledi. Kim olsa böyle yapardı. Çünkü evi okula en uzak olan oydu. Belki bizlerden bir saat önce kalkmış, bir bardak sıcak çay bile içemeden gelmişti.

Öğretmen plân defterini açarak yapacağı işlere bir göz attı ve yoklamayı yaptı. Onun da sabah sabah pek ders yapmaya niyeti yoktu. Buna karşın Türkçe kitaplarımızı açtırarak beş gün önce vermiş olduğu "Evimiz" parçasını okumaya başladı.

"Ne güzeldir evimiz,
İçi dışı tertemiz
Siz de gelip görseniz
Onu çok seversiniz

Küçük bir bahçemiz var
Yaz gelince şenlenir
Uçan kuşlar, bulutlar,
Dallarında dinlenir."

Öğretmen parçayı kendisi okuduktan sonra, sırayla bize okutmaya başladı. Şimşek Hamdi sıranın kendisine geldiğini öğretmenin sert bakışları altında anladı ve hecelemeye başladı:

Ne-gü-zel-dir - e-vi-miz
İ - çi - dı- şı - ter- te-miz

Çok şükür bu dersi de atlatmıştı. Ancak kitaptaki bu güzel süslü resimdeki şirin ev Hamdilerin evine hiç benzemiyordu. Hangisi gerçekti acaba? Aklını bu kurcalamaya başlamıştı. Uykusu dağıldı. Yaşadığı yere mi inanssındı, okuduğuna mı? Oturdukları ev kendilerinin değildi. Ayda 300 lira ödedikleri halde güzel denemezdi. Temizlik ise söz konusu olmazdı. Bahçesi ve ağaçları yoktu ki kuşları olsun. Ancak yolda bulup beslediği, kendisinin yoldaşı "Çomar"ı vardı. Yazınsa evleri şenlenmez, aksine kapanırdı. Annesi ve babası turizm sezonunda açılan "Heredot" otelinde temizlik işçisiydi. Şimşek Hamdi ise gelen turistlere ayakçılık yapardı. "Hamdi! dört numaralı odaya gazeteyi götür. Hamdi! 10 numaralı odadan çay bardaklarını getir. Hamdi! Ahmet Beye plajı göster. Hamdi!.. Hamdi!.. Hamdi!.. "Hamdi'nin şimşekliği işte buradan geliyordu. Eve dönüş saatleri ise hiç belli olmazdı. Çoğu komşular kapının açılıp kapandığını görmezlerdi.

Okuma bitmiş, öğretmen konu ile ilgili sorular başlamıştı.

— Çocuklar! bu süsdeki ev nasılmış?

Biz hep bir ağızdan :

— Güzelmiş öğretmenim.

— Peki içi dışı nasılmış ?

— Tertemizmiş öğretmenim.

— Bahçesinde neler varmış?

— Ağaçlar varmış öğretmenim.

— Ya ağaçların dallarında ne varmış?

— Kuşlar varmış öğretmenim.

Öğretmen aldığı yanıtlardan memnundu. Şimşek Hamdi ise bu çok sesli koronun sesiyle düşlerinden uyandı. Öğretmen bu kez, "Kimlerin evi bu parçadaki eve benziyor?" diye soru şekline değiştirdi. Sınıfın yarısı parmak kaldırdı. Ancak babası sünger tüccarı olan, aramızda "Çok görmüş" adıyla bilinen Naciye parmağını daha isteklice kaldırdı. Öğretmen kendisine söz verdi. Çok görmüş Naciye söze şöyle başladı :

— Öğretmenim bizim evimiz daha büyük. İçinde konuklarımızı ağırladığımız bir salon, her gün oturduğumuz bir oturma odası, iki yatak odamız, mutfağımız, tuvaletimiz ve banyomuz var. Eskiden kalma halılarımız. Almanya'dan gelen televizyonumuz, babamın iş arkadaşlarının hediye ettiği avizelerimiz çok güzeldir. Evin bahçesi de resimdekinden büyük. Babam İzmir'e gidişinde yeni cins çiçekler getirir. Sağ olsun Ali amca da bunların bakımıyla uğraşır.

Çok görmüş Naciye daha çok anlatacaktı ama, öğretmen sözünü kesti zilin çalmasına az kaldığı için başkalarına da söz vermek istiyordu.

Dersin başından beri dalgınlığını farkeden öğretmen, Hamdi'ye :

— Hamdi! bir de sen anlat evini bize bakalım, dedi.

Hamdi, Naciyeler'in evine öyle dalmıştı ki soruyu anlamadı. Öğretmen sorusunu yineledi. Ancak Şimşek Hamdi'de gene yanıt yoktu. Öğretmen kızarak :

— Kulağını açsana be oğlum, dedi.

Hamdi açmasına açıyordu kulağını ama dili varmıyordu evlerini anlatmaya. Öğretmen :

— Hamdi! dilini mi yuttun? Bir matematik problemi sordum da mı düşünüyorsun ?

Keşke matematik problemi olsaydı. Hamdi suskun, taş gibi Hamdi'yi tanıyanlar da öyle. Suskunluk, öğretmeni daha çok kızdırmıştı. Dersi boş olanlar pencereden meraklı gözlerle bakıp kaçıyorlardı. Hamdi'yi konuşturamayan öğretmen onun üzerine giderken zilin çalması hepimizi rahatlattı.

Kafesten çıkmış kuşlar gibi okul bahçesine dağıldık. Ama Şimşek Hamdi bu teneffüs dışarı çıkmamıştı. Niçin konuşmak istemediğini, bilenler bilmeyenlere anlatıyordu.

DEPREM

BİZDEN ÖZTOKSOY

Yatılı okulun etüd ziline, çocukların çığlıkları karıştı. Köşede, üç taş oynayan iki çocuk, taşları kenara saklayarak sınıfa doğru koşmağa başladılar. Bunlardan, ince, uzun, kumral, ela gözlü olanı İSTEM'di. Öteki, siyah saçlı, tatlı bir çocuk olanı da EROL. İstem, sınıfın çalışkan ve sessiz bir öğrencisi idi. Annesi ve babası ölmüş, halası da güç geçindiğinden onu buraya, parasız yatılıya, vermişlerdi. O acı çekiyordu. Arkadaşlarının, öğretmenlerinin sevgisi, anne-baba, aile sevgisinin yokluğunu unutturamıyordu. Ailesini depremde kaybetmişti. O gün düşündü:

Herkes neşeli neşeli kalkmış, kahvaltı edilmiş, sonra da aile işinin başına gitmişti. Akşam olup eve gelindiğinde, otururlarken hafif bir sallantı duyulmuştu. Sonra? Sonrası için çok az şey biliyordu...

Yeni bir yaşantıya başladığını anladığında, çığlıklarla uyandı. Sonra, beyazlı kimselerin kendine yaklaştıklarını, oraya buraya koşuştuklarını gördü. Yaralılar getiriyorlardı. Gözlerini kapadı. Hastaneye geldiği ne kadar gün olmuştu ?

Yörede bir deprem olduğunu, mucize olarak kurtulduğunu etrafındakilerden duymuştu. Bir bacağı kırıkmış ama, yavaş yavaş iyileşmede idi. Düşündüğü kendisi değildi şimdi. Anne ve babası idi. Acaba nerelerdeydiler? Ne olmuştu onlara? Sormak istedi hep. Soramadı. Bilmekten korkuyordu. Bir gün doktor yanına geldiğinde sormaya çalıştı :

— Siz, benim annemle babama ne olduğunu biliyor musunuz ? Beni buraya siz getirmişsiniz. Doktor, damdan düşercesine :

— Senin annen ile babandan başka kimsen var mı? diye sordu. Yoktu. Doktorun gözleri dolmuştu. Fırlarcasına dışarı çıktı. O anda ailesine bir şey olduğunu anladı. Doktora bir daha açamadı. Sustu...

Bir gün doktor muhtar ile birlikte geldi. Muhtar gerçeği ona anlattı : — — Kurtaramadık, dedi.

Gerisini duymadı. Kendini kaybetti. Ayıldığında, hemşire başını, bileklerini ovuyordu. Orada iki hafta daha kaldı. Sonra taburcu edildi. Halasına götürmüşlerdi. Halası yoksuldu. Eniştesi de sinirli. Zor geçiniyorlardı. İstem'e nasıl bakarlardı ?

Muhtar onu oradan aldı, bu yatılı okula getirdi. Öğretmenleri de, arkadaşları da iyiydi. Ama o yalnızdı. Yapayalnız... En büyük dostu hayvanlardı. Güçlü bir sevgisi vardı hayvanlara. Karşıda güvercinler yuva yapmıştı. Penceresinin önüne gelir, hiç oradan kıpırdamazlardı. Onların orada, öyle durduklarına şaşıyordu. Her gün pencereyi açarak yem verirdi. Onların seslerini zevkle dinler, onlar gibi ötmeye çalışır, sonra gülerdi. Hayvanların arasındayken hep gülerdi. Çünkü hayvanlar onu mutlu ediyordu. En çokta güvercinleri seviyordu. Güvercinleri dinlerken, onları seyrederken, yem verirken, acılarını unutuyordu. Güvercinler her şeyiydiler onun. İnanılmaz bir sevgiyle bağlanmıştı onlara.

Yaz bitip, kış gelmiş, sonbaharda ağaçların yaprakları, altınlar gibi yerlere dökülmüştü.

İstem bir yaş daha büyüdü. Güvercinleri de. Sonra gene kış geldi. Doğayı beyaz bir battaniye gibi saran güzel, dondurucu kış.

Bu kış gecelerinin birinde, yatakhaneye çıkıp uyumuş olan çocuklar, kapıların, pencerelerin vurulmasıyla yataklarından fırladılar. Büyük bir fırtına ile birleşince ürkütücü bir görünüm meydana çıkıyordu. Küçükler yorganın altına girmiş, haykırarak ağlıyorlar, gececi öğretmenler de onları susturmak için, birisinden ötekine koşuyorlardı.

Sonra fırtına hafifledi. Çocuklar uyumuşlardı.

Sabah uyanıp etüd salonuna indiklerinde gün, akşamki fırtınayı unutmuşcasına sakin, sessiz, güneşin ilk ışıklarını bekliyordu.

Çocuklar yerine oturunca İstem'in gözü birden karşıdaki dallara takıldı. Güvercinlerini görmek istiyordu. Ortalık aydınlanmıştı. Fakat hayret, güvercinleri ağacın üstünde yoktular. Birden şaşırdı ve korktu.

Yağmur yağmaya başladı.

Güvercinleri... Böyle bir şeyi düşünmek bile istemiyordu. Onlar, o fırtınada. Çalışamadı. Zili sabırla bekledi. Dışarı koştuğunda bir kaç küçük çocuğun baktıkları yere gitti. Oraya baktığında, güvercinlerinin yan yana yatan, donmuş, katı vücutlarını gördü. Birden tutunmak istedi bir yere. Ölmüştü. Ölseydim dedi.

İstem'in yaşantısında, ikinci deprem olmuştu. Bu deprem, onun gönlünde olup biten depremdi.

Yalnızlığının sevgisizliğinin acısını, yeniden, tâ içinde duydu. Yeniden çiçek açan sevginin, güvercinlerinin sevgisinin de, yok olup gittiği andı bu deprem.

Yaşamın ne olduğunu düşündü.

OKURLARIMIZA DUYURU

BİRİNCİ CİLDİMİZİN KAPAKLARI HAZIRLANMIŞ VE YAN KAĞITLARIYLA BİRLİKTE, CİLTLENMEYE HAZIR DURUMDA SATIŞA ÇIKARILMIŞTIR. SATIŞ FİYATI 12.5 LİRA OLAN CİLT KAPAKLARINI OKURLARIMIZ POSTAYLA DA EDİNEBİLİRLER. CİLT KAPAĞI, POSTA VE PAKETLEME ÜCRETLERİ KARŞILIĞINDA AŞAĞIDAKİ ADRESE 15 LİRALIK POSTA PULU GÖNDEREN OKURLARIMIZIN CİLT KAPAKLARI HEMEN POSTALANACAKTIR:

MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Cilt Kapağı
MİLLİYET YAYINLARI
BASIN SARAYI
CAĞALOĞLU
İSTANBUL

siz de RED KİT çizebilirsiniz

Bu hafta da Düldül'ün nasıl çizildiğini görelim, sevgili okurlar... Geçen sayılarda, noktalı çizgilerden yararlanarak Red Kit'i nasıl çizdiysek, Düldülde de aynı yöntemi kullanacağız. Kâğıdınız kaleminiz hazırsa hemen iş başına !..

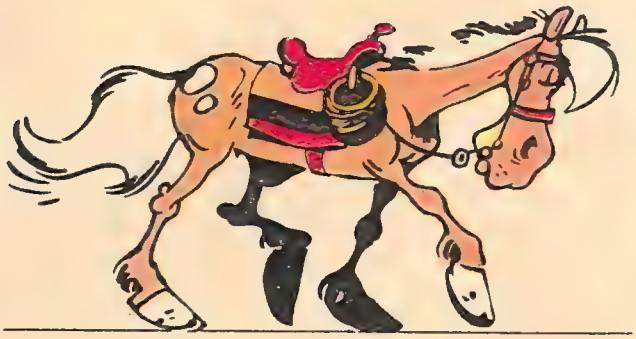

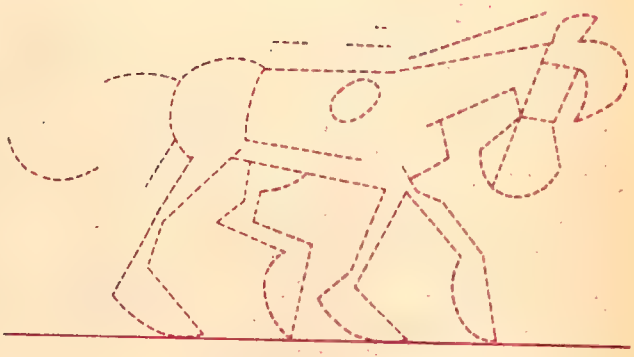

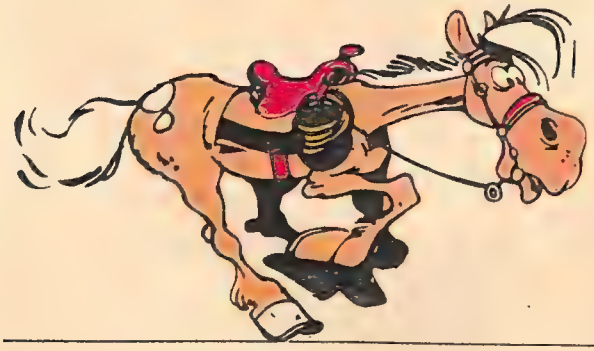

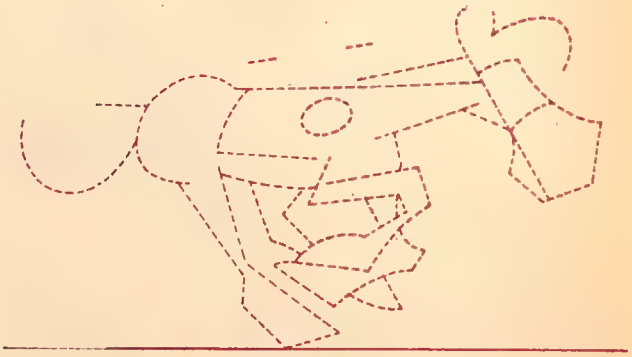

Oliver Twist

CHARLES DICKENS'in ünlü klâsiği

On Altıncı Bölüm

Bill, kaçarken ölür. Artık Oliver'e bir kötülüğü dokunamayacaktır. Oliver için mutlu günler yakındır.

Bu arada Bay Brownlow, Monks'u bulmuştu. Oliver'in üvey kardeşi, onu görünce, "Benden ne istiyorsunuz?" dedi. Brownlow, "Ben adaletin yerine gelmesine çalışıyorum," diye cevap verdi. "Babanın çok eski bir arkadaşıydım."

Monks, "Bundan bana ne?" diye sordu. Brownlow, "Çok şey biliyorum," dedi. "Baban bana bir resim bıraktı. Oliver'in annesinin resmini... Sen de Oliver'in hakkı olan mirası elde etmek istiyorsun. Bana her şeyi anlatmazsan polise giderim."

Monks her şeyi anlattı. Babası, karısından, Monks'un annesinden ayrıldıktan sonra, Agnes Fleming adlı bir kıza âşık olmuştu. Ondan bir çocuk bekliyordu. Çocuk doğmadan Roma'ya gitmiş, orada ölmüştü. "Sen de Roma'ya gittin," dedi Brownlow. "Orada babanın vasiyetnamesini ele geçirdin."

Babası, her şeyini Oliver'e bırakmıştı. Bundan Agnesin de, Oliver'in de haberi olmamıştı. Çünkü Monks, vasiyetnameyi yırtmıştı. Brownlow, "Bir kâğıt imzalayıp babanın vasiyetnamesini açıklayacaksın," dedi Brownlow. "Sonra da bu ülkeden gideceksin."

Oliver Twist'e kötülük edenler bir bir yakalandı. Fagin, yargıç önüne çıkarıldı. Mahkeme, onun yapmış olduğu kötülükleri gözden geçirdi ve Fagin'i ölüm cezasına çarptırdı.

Fagin zındana atıldı. Artık kötülüklerinin cezasını çekecekti. Son günlerini orada, taş duvarlar arasında geçirdi. Asılacaktı. Bunu düşünmek, Fagin'i çıldırttı. Çocukları kötü yola iten, onları yankesiciliğe alıştıran, bir bakıma Nancy'nin ölümüne neden olan Fagin, yabani bir hayvan gibi homurdanarak yatağının üstünde sallandı durdu...

Fagin'in yardımcısı Charlie Bates ise, zamanla iyi bir insan oldu, namuslu bir hayat yaşamaya koyuldu. Oliver'e kötülüğü dokunan Bumble, yetimhaneden alındı; dilenmeye başladı.

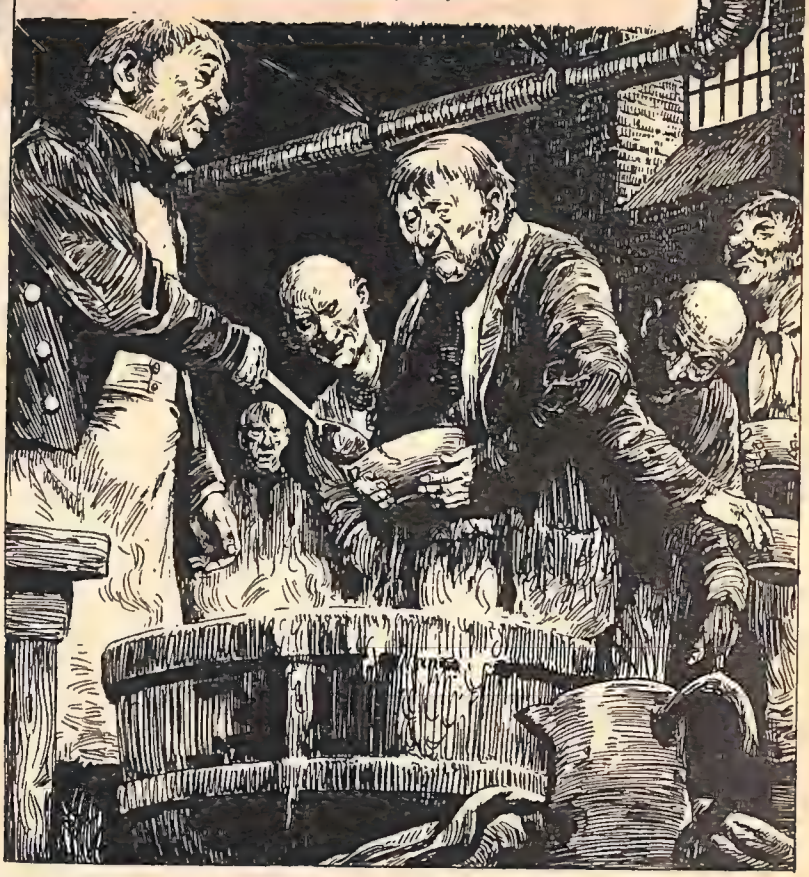

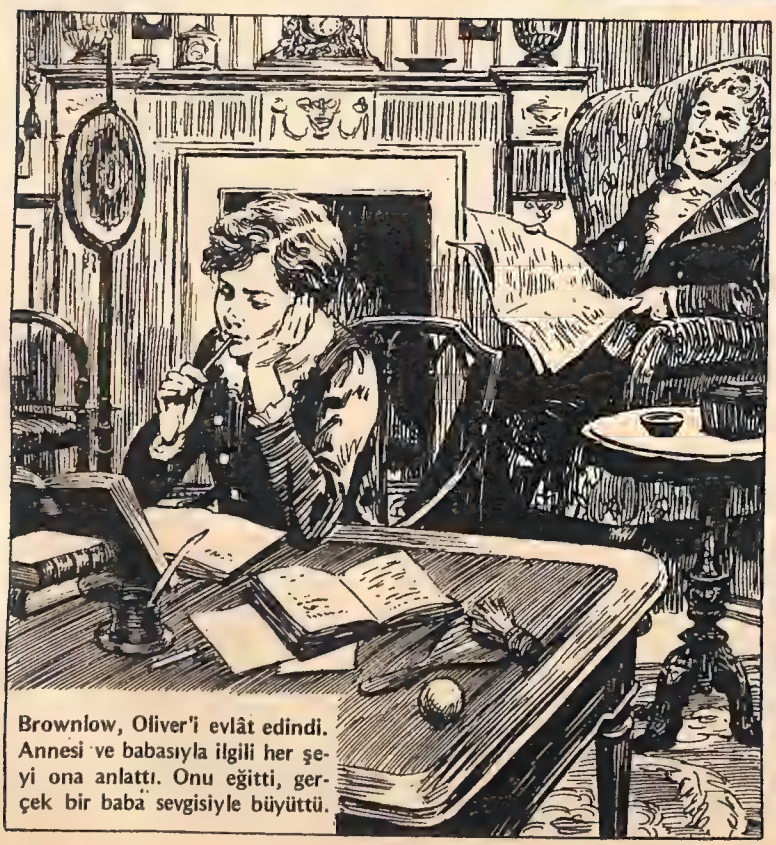

Brownlow, Oliver'i evlât edindi. Annesi ve babasıyla ilgili her şeyi ona anlattı. Onu eğitti, gerçek bir baba sevgisiyle büyüttü.

Oliver'in annesi Agnes'in mezarının nerede olduğu bilinmiyordu. Onun anısına kiliseye bir taş levha diktiler. Oliver, her hafta, sevgili arkadaşı Rose ile o taş levhanın önüne gidip annesini andı.

SON

Aşağıdaki her sorunun altında dört cevap bulacaksınız. Bu cevapların üçü yanlış biri doğrudur. Doğru olduğunu sandığınız cevabı işaretleyin.

FEN VE TABİAT

SAĞLIKLI BÜYÜME VE YAŞAMA

1. Besinler, elde edildikleri kaynaklara göre, kaça ayrılırlar?
   (a) İkiye : Bitkisel besinler, hayvansal besinler.
   (b) Üçe : Bitkisel besinler, hayvansal besinler, madensel besinler.
   (c) Dörde : Bitkisel besinler, hayvansal besinler, madensel besinler, tuzlar.
   (d) 117 türe ayrılırlar.

2. Besin maddeleri kaç grupta toplanabilir ?
   (a) İki : Proteinler, yağlar.
   (b) Üç : Proteinler, yağlar, şeker-nişastalar.
   (c) Dört : Proteinler, yağlar, şeker - nişastalar, madensel tuzlar.
   (d) Beş : Proteinler, yağlar, şeker nişastalar, madensel tuzlar, su.

3. Protein, aşağıdaki besin maddelerinin en çok hangisinde vardır ?
   (a) Buğdayda.
   (b) Pirinçte.
   (c) Patateste.
   (d) Yumurtada.

4. İnsan vücudu için en zengin kalsiyum kaynağı hangi besin maddesidir ?
   (a) Şeker.
   (b) Süt.
   (c) Ispanak.
   (d) Patates.

5. Güneş ışığında hangi vitamin vardır ?
   (a) B vitamini.
   (b) C vitamini.
   (c) D vitamini.
   (d) Güneş ışığında vitamin yoktur.

6. Gözü birtakım hastalıklardan koruyan ve görüş gücünü arttıran vitamin hangisidir.
   (a) A vitamini.
   (b) B vitamini.
   (c) C vitamini.
   (d) D vitamini.

7. Aşağıdaki hastalıklardan hangisini, besinlerle vücuda giren mikroplar yaratır ?
   (a) Grip.
   (b) Sıtma.
   (c) Tifo.
   (d) Verem.

8. Aşağıdaki hastalıklardan hangisini, derideki çizik ve kesikler yoluyla vücuda giren mikroplar yaratır ?
   (a) Dizanteri.
   (b) Kolera.
   (c) Grip.
   (d) Tifüs.

9. Hayvan kanında hazırlanan anti-toksinlerin insan vücuduna verilmesine ne denir ?
   (a) Aşı.
   (b) Serum.
   (c) Antibiyotik.
   (d) Toksinaj.

10. Kanamayı durdurmak için herkesin uygulayabileceği ilk yardım işlemine ne denir ?
    (a) Anemi.
    (b) Turnike.
    (c) Mengene.
    (d) Pıhtılaşım.

MADDE VE ENERJİ

11. Madde neye denir ?
    (a) Cisimlerin sert olanlarına denir.
    (b) Bir hacme ve bir ağırlığa sahip olan şeylere denir.
    (c) Yeraltından çıkarılan ve çeşitli endüstri kollarında kullanılan şeylere denir.
    (d) Çeşitli aygıtlar kullanılmadan gözle görülebilen cisimlere denir.

12. Bir maddenin bütün özelliklerini taşıyan en küçük parçasına ne denir ?
    (a) Atom.
    (b) Hidrojen.
    (c) Molekül.
    (d) Oksijen.

13. Aşağıdakilerin hangisi maddelerin ortak özelliğidir?
    (a) Bütün maddeler esnektir; uzalır, kısalırlar.
    (b) Bütün maddeler aynı yoğunluktadırlar.

(c) Bütün maddeler iletkendir.
(d) Bütün maddeler aynı noktada kaynarlar.

14. Aşağıdakilerin hangisi bir elemandır ?
(a) Kükürt.
(b) Su.
(c) Cam.
(d) Kâğıt.

15. Paslanma, nasıl bir değişimdir ?
(a) Fiziksel bir değişim.
(b) Kimyasal bir değişim.
(c) Atomik bir değişim.
(d) Paslanma, bir değişim olayı değildir.

16. Aşağıdakilerin hangisi cisimlerin ortak özelliklerinden biridir ?
(a) Bütün cisimler aynı yoğunluktadır.
(b) Bütün cisimler saydamdır.
(c) Bütün cisimler iletkendir.
(d) Bütün cisimler maddelerden yapılmıştır.

17. Bir maddenin bir santimetre küpünün ağırlığına o maddenin neyi denir ?
(a) Yoğunluğu.
(b) Özgül ağırlığı.
(c) Küpsel ağırlığı.
(d) Gramı.

18. Ergime nedir ?
(a) Bir maddenin zamanla yıpranmasıdır.
(b) Sıvı maddenin, sıcaklığın etkisiyle gaz haline geçmesidir.
(c) Gaz maddenin, soğuğun etkisiyle sıvı madde haline geçmesidir.
(d) Katı maddenin, sıcağın etkisiyle sıvı madde haline geçmesidir.

19. Havada en çok bulunan gaz hangisidir ?
(a) Oksijen.
(b) Hidrojen.
(c) Karbondioksit.
(d) Azot.

20. Enerji nedir ?
(a) Maddelerdeki iş yapma gücüdür.
(b) Elektriğin bilimsel adıdır.
(c) Yeraltından petrol çıkarma işlemidir.
(d) Barajlarda akarsulardan yararlanma işlemidir.

21. Makine nedir ?
(a) İnsanlara işlerini yapmakta kolaylık sağlayan tüm araçlardır.
(b) Sadece elektrik enerjisiyle çalışan araçlardır.
(c) Ev araçlarını ve taşıtları çalıştıran motorlardır.
(d) Sadece insan enerjisiyle çalışan araçlardır.

22. Kaç çeşit makara vardır ?
(a) Bir : palanga.
(b) İki : sabit makara, hareketli makara.
(c) Üç : düz makara, dişli makara, karma makara.
(d) Dört : ufak makara, orta makara, iri makara, dev makara.

23. Mıknatısın kaç ucu vardır ?
(a) Bir.
(b) İki.
(c) Üç.
(d) Dört.

24. Aşağıdaki araçlardan hangisi mıknatıs kullanılarak yapılmıştır ?
(a) Kriko.
(b) Matkap.
(c) Elektrik süpürgesi.
(d) Pusula.

25. Sesi en çabuk ileten maddeler hangi maddelerdir ?
(a) Katı maddeler.
(b) Sıvı maddeler.
(c) Gaz maddeler.
(d) Maddelerin hepsi sesi aynı hızla iletirler.

26. Ses dalgalarının bir yere çarparak geri dönmesine ne denir ?
(a) Çarpım.
(b) Tepki.
(c) Yankı.
(d) İletişim.

27. Işığın hızı saniyede yaklaşık kaç kilometredir ?
(a) 28 kilometre.
(b) 4200 kilometre.
(c) 80,000 kilometre.
(d) 300,000 kilometre.

28. Işık kaynakları genel olarak kaça ayrılır ?
(a) İkiye : Doğal, yapma.
(b) Üçe : Doğal, yapma, güneş.
(c) Dörde : Doğal, yapma, güneş, ampul.
(d) Beşe : Doğal, yapma, güneş, ampul, neon.

29. Işığı geçiren maddelere ne denir ?
(a) Aydınlık maddeler.
(b) Saydam maddeler.
(c) Yansıtıcı maddeler.
(d) İnce maddeler.

30. Işığın kırılmasından yararlanmak için yapılmış, kenarları ince, ortaları şişkin ya da kenarları şişkin, ortaları ince, ışık geçiren cisimlere genel olarak ne ad verilir ?
(a) Teleskop.
(b) Gözlük.
(c) Dürbün.
(d) Mercek.

Cevaplar 46. sayfada.

çiklet çiğnemek için alınır

Tadına vararak. Keyifle.
Balon yapıp patlatarak. Neşeyle.
Oyundan önce. Oyundan sonra. Ders çalışırken. Sağlıklı.
Ağzınızda güzel bir koku, bir ferahlık duymak için.

MİSTİP'TEN ARMAĞANLAR
Mistip, koruyucu kâğıtlarındaki harflerle "Mistip-Beş Çiğnemlik Balonlu Çiklet" yazıp "Çetin Reklam-PK 452 Beyoğlu-Istanbul" adresine gönderen bütün dostlarına birer armağan veriyor. Kurasız, çekilişsiz. Mistip'ten size.

mistip
çiğnemek için aldığınız çiklet

MİSTİP bir KENT Gıda Sanayii A.Ş. ÜRÜNÜDÜR.

Çetin Reklam

her sayı bir konuk

Hazırlayan : ŞANSAL BÜYÜKA

ALİ KEMAL

Trabzon'un ünlü bir semti, Faroz. Muhtarı da Celâl Denizci... Semtin sevip saydığı aklı başında bir insan...

1952 yılının soğuk bir kış günü kırık - dökük muhtarlık binasından içeri giriyor. Ama bu, başka günlere oranla farklı bir giriş... Gülüyor, yerinde duramıyor. Arkadaşına dönüyor, "Yaz biraderum, yaz," diyor... "Adını Ali Kemal koytim... Ha soyadı da Denizci'tur... Yani senun anlayacağun, bu benim uşaktır..."

İşte, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oluşumun kısa öyküsü bu... Yıllar sonra, babamın hayatta kalan dostlarından biri anlatmıştı bunları. Babamın o günkü sevincini, heyecanını unutamıyordu.

Faroz, Trabzon'un gerçekten ünlü bir semti idi. Mahallenin çocukları uslu durmak nedir bilmezdik.

Daha zor yürümeye başladığım günlerde tanıdığım sokağı. Sabahın erken saatlerinde dışarı fırlar, akşamın alaca karanlığında eve dönerdik.

Tüm mahalle çocuklarının tutkuları gibi, benim de en büyük tutkum, sabahları balığa giden babalarımızla denize açılabilmekti.

Bir türlü başaramazdık bunu. Ağlardık, yalvarırdık ama, kandıramazdık onları. "Denize güvenilmez, adamı çarpar, hasta eder," derlerdi.

Her geçen gün biraz daha serpilip büyüyorduk. Yıllar birbirini kovalıyordu ve bizde deniz tutkusu dayanılmaz biçimde artıyordu.

Hiç unutmam... Daha dokuz - on yaşlarındaydık... Arkadaşlarla karar aldık. Büyüklerimizin haberi olmadan denize, balığa çıkacaktık...

Bir sabah mahallenin büyükleri yine açıldılar denize. Sahilde kimse kalmamıştı. Bu kez biz düştük yollara. Bir ufak sandalın içinde beş arkadaştık. Gücümüz yetmiyor, kısa aralarla kürek çekiyorduk. Yanımızda suyumuz, yiyecek ekmeğimiz her şeyimiz vardı. Elimizde oltalar, denizden çıkaracağımız balıklara bakıyorduk.

Akşamın nasıl olduğunu farketmedik bile. Sahilden de çok uzaklaşmıştık. Artık hava da kararıyordu. Dönmemiz gerekiyordu. Başladık küreklere asılmaya. Ama sahili bir türlü bulamıyorduk. Gecenin geç saatleri gelmiş, biz daha sahilde en ufak bir ışık belirtisine raslayamamıştık. Korkudan titriyorduk. Bir de ne görelim... Tüm mahalle, sandallara, motorlara dolmuş, bizi arıyor...

Korkudan, kurtulmanın sevincini yaşayamıyorduk... Ne onlar bize bir şey sordu, ne de biz bir şey söyledik. Ama bu olay deniz tutkumuzun sonu oldu...

Artık benim için yeni bir uğraş vardı: Küçük topların peşinde koşmak... Bu işi kısa sürede benimsedim... 14 yaşında iken Trabzon amatör kümesinde oynuyordum. Futbol nedeni ile tahsilime liseden sonra devam edemedim...

İzleyenler, kendime iyi bakmamı, gelecekte bir yıldız olabileceğimi söylüyorlardı. Onların bu sözleri bana moral veriyordu. Nitekim Trabzonspor'un teklifi de gecikmedi. Artık ikinci ligde top koşturuyordum...

Ama şanssızlıklar da peşisıra gelmeye başladı. Bir Orduspor maçında ayağım kırıldı. Uzun süre sahalardan uzak kaldım. Ancak inancımı yitirmemiştim. İyileştim yeniden sahalara döndüm...

Trabzonspor'un birinci lige geçişi, bu ligde şampiyon oluşumuz, milli formayı giyişim, bana büyük mutluluklar verdi... Ne var ki büyük acıları da birlikte yaşadım... Üç yıl önce bir trafik kazasında annemi, hemen bir yıl sonra da babamı kaybettim...

Şimdi teselliyi, bana futbol sahalarında güç veren seyircilerde buluyorum... Bir de bu yaz evleneceğim nişanlımda...

DOĞAYI KORUMA VAKFI

Kerkenez

Yaban kedisi

İnsanoğlu, doğadaki canlıların en akıllısı, en üstünüdür. Bir bakıma en "yapıcı"sıdır da... Öyle ya, bu yapıcılık niteliği olmasaydı, çevresini değiştirebilir, teknik gelişmeleri, ilerlemeleri sağlayabilir miydi?

Ama yazık ki, insanoğlunun bir başka niteliği daha vardır: yokedicilik. Kişisel çıkarlar uğruna, doğadaki bir çok canlı, insanoğlu tarafından yokedilmektedir. Su kıyılarına dev fabrikalar kurulmakta, zehirli gazlar havaya savrulmakta, yasak bölgelerde avlanılmakta, bu yüzden bir çok bitki ve hayvan ölmektedir.

Günümüzde değeri topraklar ev, fabrika, yol, havaalanı, otel yapmak için kullanılmaktadır. Yeşil araziler yokedilmekte, ormanlar kesilmekte, sulak alanlar kurutulmaktadır.

Yaşamamızı sürdürmek için ilk yapmamız gereken şeylerden biri, insanoğlunun bu "yokedici" niteliğini ortadan kaldırmaktır.

Dünyada bu amaçla çeşitli dernekler kurulmuştur. Bunların en önemlilerinden biri "Doğayı Koruma Vakfı"dır. "Doğayı Koruma Vakfı"nın ülkemizde bir kolu vardır.

Vakfın amacı, doğanın kirlenmesine, doğadaki canlıların yokolmasına engel olmaktır. Bunun gerçekleşmesi için çeşitli çalışmalar yapılmakta, insanoğlunun dikkati bu konuya çekilmekte, çözümler aranmaktadır.

"Doğayı Koruma Vakfı", 1961 yılında İsviçre'de kurulmuştur. Geçen sayımızda sizlere tanıttığımız bir hayvan, panda, vakfın simgesidir.

Panda neden simge olmuştur diyeceksiniz. Bu hayvan türünden dünyada çok az kalmıştır da ondan. İnsanoğlunun yardımı olmadan bu sevimli ayı varlığını sürdüremeyecektir.

Varlığını sürdürememe tehlikesiyle karşı karşıya olan bir hayvan da ülkemizde yaşamaktadır : Kelaynak.

Kelaynak, Urfa'nın bir ilçesi olan Birecik'te bulunmaktadır. Sayıları 100'ün altındadır. Gün geçtikçe soyu tükenen bu kuşlar için bütün dünyanın ilgisi çekilmiş, yabancı bilim adamlarının da yardımcı olmaları sağlanmıştır. Bu çalışmalar sonunda, kelaynak kuşlarının yokolmaları durdurulmuştur.

"Doğayı Koruma Vakfı"nın şu sıralarda ele aldığı konu, Kenya'daki Nakuru Gölü Ulusal Parkı'nın kirletilmesidir. Göl kıyısına kurulan fabrikalar, kimyasal maddelerle suyu ve çevreyi

Sultan Sazlığı'nda flamingolar

zehirlemekte, bitkilerin ve hayvanların yokolmalarına yol açmaktadır. Bu konuda, Kenya Devlet Başkanı Jomo Kenyatta'ya her gün binlerce mektup gönderilmekte, hükümetin bu doğa kirletilmesine engel olması istenmektedir.

"Doğayı Koruma Vakfı" çocuklar arasında bir de yarışma açmıştır. Bu yarışmaya hepiniz katılabilirsiniz. Konu, "Denizdeki Yaşam". Suluboya, yağlıboya ya da keçe kalem kullanabilirsiniz. Yapacağınız resimler yatay, yani enine, olmalıdır. Kâğıdın boyutlarını da veriyoruz : 29 cm x 21 cm (Yükseklik 21 santimetre, genişlik 29 santimetre olacak.) Bütün dünya çocuklarının katılacağı bu yarışmada en beğenilen 20 resim, pul olarak yayımlanacaktır.

Denizdeki canlılarla ilgili yapacağınız resimleri 1 Haziran'a kadar aşağıdaki adrese göndermeniz gerekmektedir :

Türkiye'de Doğayı Koruma Vakfı
Denizdeki Yaşam Resim Yarışması
Büyükdere Caddesi 181
Levent — İstanbul

Birecik'te kelaynaklar

LARRY YUMA

SON GECE

ÖZET: LARRY, İGNACİO'NUN KATİLİ OLAN VARGAS'I BULUR...

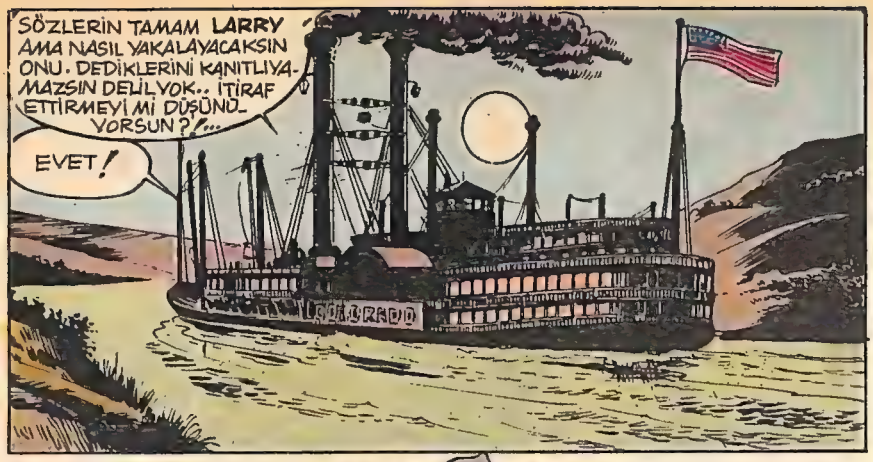

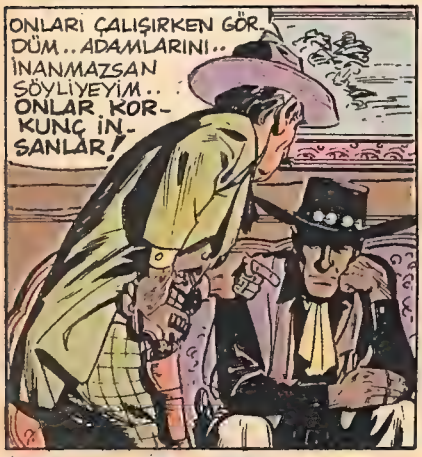

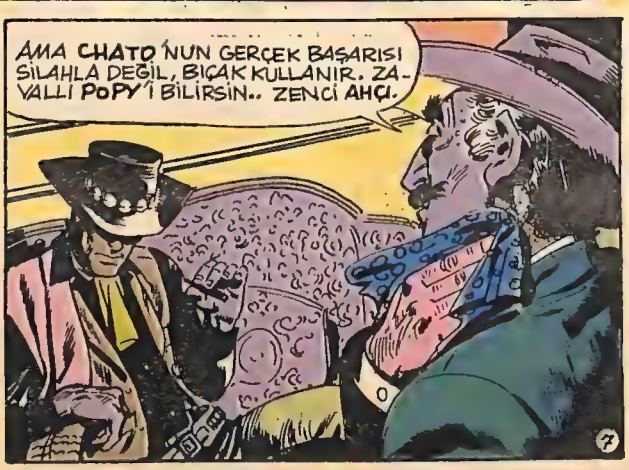

KORKMA AHBAP! CHATO'YA GÜVEN...
ZNG!
SİLAH KULLANMADA OLAGANÜSTÜ OLAN GÜZEL KİT'DİR. BİR İDDİA ÜZERİNE YAPTIKLARINI GÖRDÜM!...
İKİ ADAM ŞİŞELERİ DIŞARI ATTILAR GÜZEL DE ATEŞ ETTİ!...
8

ŞİŞELERDEN BİRİ DENİZE DÜŞERSE İDDİAYI KAYBEDECEKTİ...
BANG! BANG! BANG! BANG!
VE KAZANDI!...
YA CHUMP KARDEŞLER?... BAK ANLATAYIM.. HEP BİRLİKTE DOLAŞIRLAR. PİRE OLAY ÇIKARIR SONRA DA KARDEŞİNİN ARKASINA SAKLANIR...
YARDIM ET AYI.. BENİ DÖVECEK!
KÜÇÜKLERE EL KALDIRMAK HA!
CRASH!
KAÇMA AHLAKSIZ!
WRASH!
9

BAZEN AYI KURBANININ KAÇMASINA GÖZ YUMAR.. YALNIZ GÖZDAĞI VERİR.. AMA VURDUMU DAĞITIR!..
ZAVALLI JEB'İN BAŞINA GELENLERİ HATIRLIYORUM...
CRACK!
SPLUNF!
KÜÇÜK PİRE'Yİ RAHAT BIRAKMAYI ÖĞRENİRSİN BÖYLECE.
HEH-KEH KEH!...
BİR KAKTÜS JOE KALDI.. BÖYLECE LİSTEN TAMAMLANACAK...
KAKTÜS HEPSİNDEN BERBATTIR.. HEM SİLAH HEM BIÇAK KULLANIR.. AYRICA JUDONUN DA USTASIDIR...
JUDO HA! NE BİÇİM ŞEY O?...
ŞEYTANLIK GİBİ BİR ŞEY!.. GEMİCİLİK EDERKEN ÖĞRENMİŞ BU OYUNU KAKTÜS...
ONU DÖRT KİŞİYE KARŞI DÖĞÜŞÜRKEN GÖRDÜM...
10

.... YUMRUK.. TEKME.. OYUN DERKEN...
OH!
UH!

DÖRDÜNÜ DE YERLE BİR ETTİ... İŞTE KAKTÜS JOE
BAŞKA DENEMEK İSTİYEN YOK MU?

PEKİ ŞİMDİ SEN AKILSIZ, ŞİMDİ GİDİP YILANIN YUVASINA ÇOMAKMI SOKMAK İŞTİYORSUN!
BİR SÖZ VERDİM.. ONU YERİNE GETİRECEĞİM...

PEKİ, KALIN KAFALI İNATÇI.. NE HALİN VARSA GÖR.. AMA BENİ YOK BİL BU İŞTE

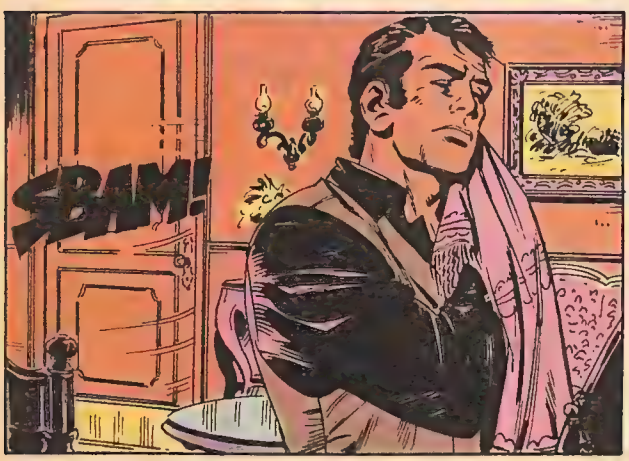
BAM!

O GECE...

KEYFİNE BAK AHBAP.. NASIL OLSA SON GECEN...

11

Devam edecek

Bilmece Bulmaca

Noktalı bölümleri kurşunkalemle boyayalım. Bakalım ne çıkacak ?

7 BENZER

Yukarıdaki iki resim arasında yedi benzer nokta var. Bu benzerlikleri ne kadar sürede bulabileceksiniz?

BİR TANIK ARIYORUZ

Aşağıdaki resme 30 saniye bakın. Sonra resmi kapatıp soruları cevaplandırın.

1. Çocuğun güneş gözlüğü var mı?
2. Geminin kaç bacası var ?
3. Uçak pervaneli mi ?
4. Adamın ayakları görünüyor mu?
5. Kadının pantolonları görünüyor mu ?

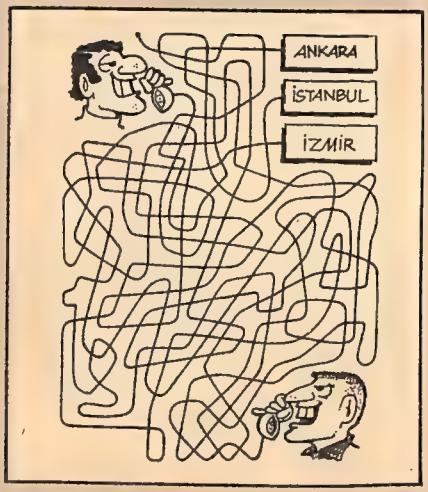

TELEFON : Yukarıda telefonla konuşan iki kişi görüyorsunuz. Bu kişilerin hangi şehirlere telefon ettiklerini bakalım ne kadar zamanda bulacaksınız ?

SİRK : Yukarıda bir sirk resmi görüyorsunuz. Anlaşılan ressam biraz acemi. Yedi yanlışlık yapmış. Neler olduklarını bulabilecek misiniz ?

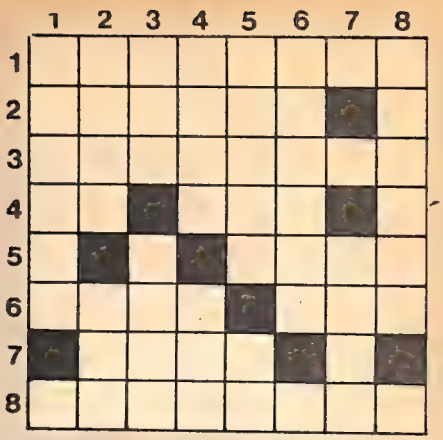

SOLDAN SAĞA : (1) Erzincan'ın bir ilçesi. (2) Katı bir cismin ısı etkisiyle sıvı haline gelmesi. (3) Gemilerin alabileceği yükü anlatmakta kullanılan, bir tona eşit birim. (4) Duman lekesi — İnce, uzun ve yassı bir çeşit çivi. (5) Derileri kullanılabilecek duruma getirmek için uygulanan eylemlerin topu. (6) Çevik — Cisimlerin tadım organı üzerine yaptığı izlenim. (7) Mercanların bir araya toplanması ile oluşmuş halka biçiminde adacık. (8) Operatör tarafından hastanın bir yerini kesme, yarma ve dikme yoluyla yapılan tedavi.

YUKARIDAN AŞAĞI : (1) Ağtabaka. (2) Mitolojide aşk tanrısı — Eksiksiz. (3) Finlandiya halkından olan kimse — Tarih öncesi evler topluluğu. (4) Tek hücreli canlı — İnsanın omuz başından parmak uçlarına kadar olan üyesi. (5) Bir silindir yüzeyinde bir uçtan öbür uca doğru ve belirli geometrik koşullar altında bir doğru çizgiyi dolayarak yürütmekle elde edilen eğri çizgi — Lityumun simgesi. (6) Bir yerde oturmak. (7) Değiş aracı ve değer ölçüsü olarak kullanılmak için devletçe bastırılan maden ya da kâğıt akçe. (8) Sıcağa ve soğuğa karşı dayanıklılığı kükürtle arttırılmış kauçuk.

8 FARK

Ressamımız biraz dalgın. İki resim arasındaki sekiz küçük farkı görememiş. Bakalım siz görebilecek misiniz ?

.Cevaplar 46. sayfada

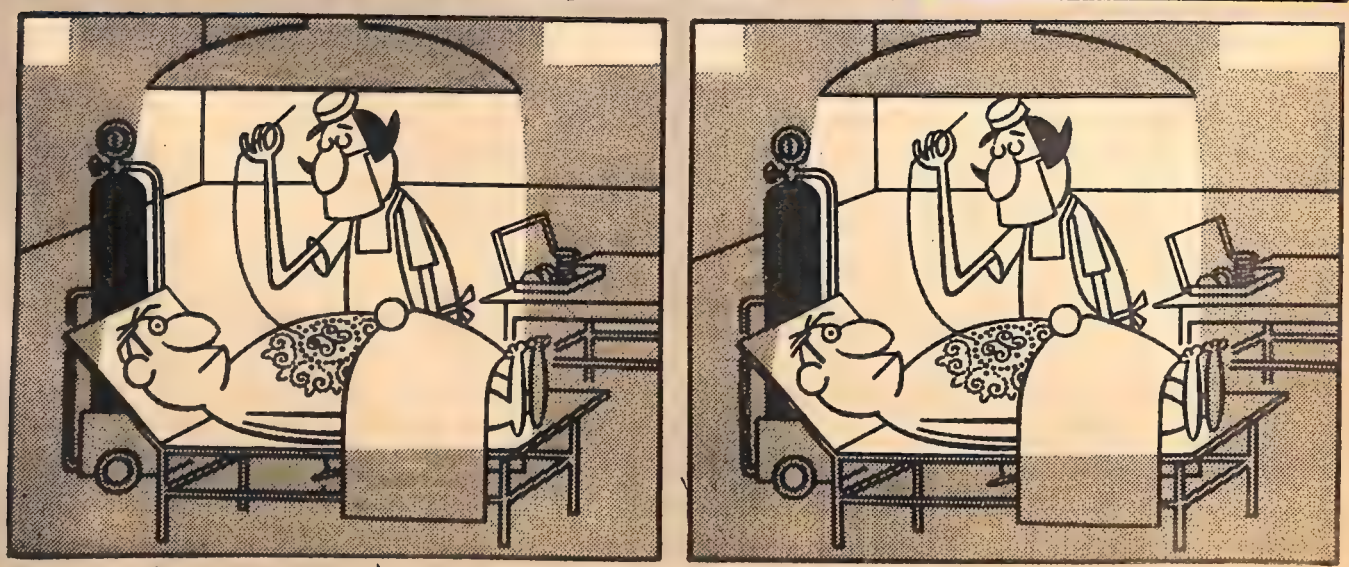

bir çözüm arıyorum...

Ortaokul ikinci sınıfta okuyorum. Bu okula bu yıl geldim. İlk haftalar hiç kimse benimle arkadaş olmak istemedi. Boyum çok kısa, belki de beni kendilerinden küçük sanıyorlar. Teneffüslerde tek başıma dolaşıp duruyordum. Tabii çok sıkılıyordum. Öteki kızlar, grup grup toplaşıp gülüp söylüyor ya da dersleri, öğretmenlerin tutumlarını tartışıyorlardı. Aralarına girebilmeyi çok istiyordum. Bir gün aklıma bir şey geldi. Babam uzak yola gitmişti o gün. Bana yirmi lira uğur parası vermişti. Uzun teneffüste, kızların yanına sokuldum. "Arkadaşlar bugün benim doğum günüm, size goflet ısmarlayabilir miyim?" dedim. Kızlar önce biraz durakladılar, sonra "Olur," dediler. O günden beri benimle arkadaşlık ediyorlar. Aslında doğum günüm falan değildi. Yalan söyledim onlara. Ama aralarına girmeyi başardım. Yeniden bana sırt çevirmesinler diye arada bir onlara yine birşeyler ısmarlıyorum. Ama bu işi sürdürmem çok güç. Otobüs paramın dışında çok az bir harçlık veriyorlar evden. Bir kaç kez bu yüzden eve yürüyerek gittiğim oldu. O zaman da annem, "Geciktin," diye kızıyor. Anneme otobüs paramla arkadaşlara birşeyler ısmarladığımı söylesem çok kızar. Ismarlamasam belki de arkadaşlar beni gruplarına almazlar. Çünkü buna alıştılar. Bazen açık açık, "Haydi birer gazoz içelim senden," diyorlar. Olmaz desem küseceklerini sezinliyorum. Öyle zor durumdayım ki...

F.R. (İzmir)

Zor durumu kendin yaratmışsın, yine kendin sıyrılacaksın bu durumdan. Nasıl mı? Kişiliğini ortaya koyarak. Gazoz v.s ısmarlayarak edinilen arkadaşlıklar zaten arkadaşlık sayılmaz bence. Bir kez dikkatlerini çekmek için yaptın, yeter o kadar. Ismarlama işini kes at. Hem de hiç korkmadan vazgeç bu davranıştan. Arkadaş dediğin öğrenciler, apaçık sömürüyorlar seni. Allah bilir, gazozlarını içip arkadan alay ediyorlardır seninle. Bu davranışını sürdürürsen, yaşam boyu sömürülürsün. Kendini çevrene, iyi davranışların, akıllıca yapılmış esprilerin, yerinde ve önyargısız eleştirilerin, tatlı konuşmalarınla kabul ettirmeye çalışmalısın. Bu önerilerimi anlayıp uygulayabilecek yaştasın. Hep kendinden vererek arkadaş edinme tutumu sende iyice yerleşmeden kurtar kendini. Bir kaç kez bozguna uğrayabilirsin. Ama, sıkı dur. Kırılma hemen. Kendini, kişiliğinle kabul ettirme çabalarını sürdür. Başarıya ulaşacaksın.

gülten dayıoğlu

CEVAPLAR

FEN VE TABİAT : 1—b; 2—d; 3—d; 4—b; 5—c; 6—a; 7—c; 8—d; 9—b; 10—b; 11—b; 12—c; 13—a; 14—a; 15—b; 16—d; 17—b; 18—d; 19—d; 20—a; 21—a; 22—b; 23—b; 24—d; 25—a; 26—c; 27—d; 28—a; 29—b; 30—d;

7 BENZER : (1) Hastabakıcının önlüğünün cebi ile bayrağın ortası. (2) Kapının dış tokmağı ile dağcının kukuletesinin ponponu. (3) Hastabakıcının düğmesi ile dağcının elindeki ipin ucu. (4) Kapının iç tokmağı ile dağcının omuzu. (5) Kapının yanında yerdeki sivri çizgilerden üstten üçüncüsü ile dağcının altındaki sivri tepe. (6) Hastabakıcının başlığındaki kısa iki paralel çizgiler ile dağcının sırt torbasının altındaki çizgiler. (7) Hastabakıcının saçı ile sol üst köşedeki bulut.

TELEFON : Yukarıdaki İstanbul, aşağıdaki İzmir ile konuşuyor.

SİRK : (1) A/B-4/5: nal izleri ters. (2) B-6: köpek düğümlenmiş. (3) B-7 : kadın anahtarla kuruluyor. (4) C-2/3: adamın kafası ters. (5) D-1: kedi çalgının içinde. (6) D-3/4: fil çemberden atlıyor. (7) D/E-6: atın kuyruğu aslan kuyruğuna benziyor.

8 FARK : (1) Doktorun başlığının arkası. (2) Çantanın üstü. (3) Doktorun gömleğinin sağ kolu. (4) Doktorun sol koluyla önlüğünün birleştiği yer. (5) Hastanın saçının arkası. (6) Sedyenin arka bacağı. (7) Duvarın, oksijen tüpünün arasından geçen çizgisi. (8) Hastanın sağ ayağı.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	R	E	F	A	H	İ	Y	E
2	E	R	İ	M	E	K	■	B
3	T	O	N	İ	L	A	T	O
4	İ	S	■	P	İ	M	■	N
5	N	■	S	■	S	E	P	İ
6	A	T	İ	K	■	T	A	T
7	■	A	T	O	L	■	R	■
8	A	M	E	L	İ	Y	A	T

okurdan okura

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi, çektiğiniz fotoğrafları ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

KUMRUCUK

Ne güzelsin kumrucuk
Gri renkte tüylerin
Ne güzelsin kumrucuk
Boncuk gibi gözlerin.

Kumrucuk kumrucuk
Gel balkonumuza uçup
Doyururuz karnını
Ne güzelsin kumrucuk

ASLI GÖNENÇ

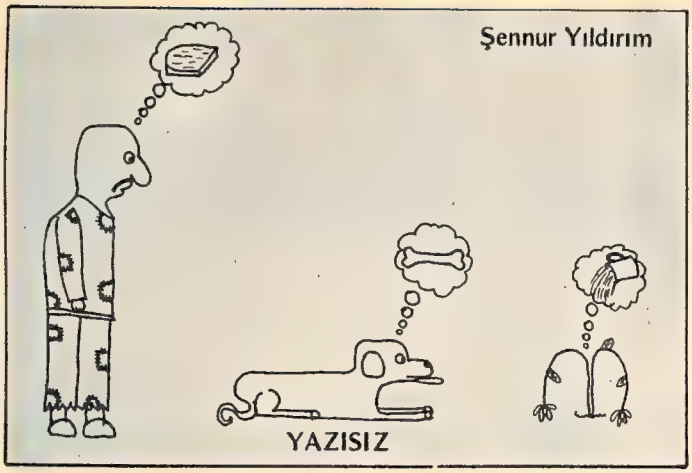

SONBAHAR

Yapraklar dökülür yere
Sonbahar mevsiminde
Rüzgârlar şiddetli eser
Sonbahar mevsiminde

Ağaçların dalları sallanırken
Her çocuk yollara düşer
Okula yetişmek için
Sonbahar mevsiminde

SEBİHA YENİDOĞAN

DOSTLUK

Dünyada en güzel şey dostluktur
Bir insanın dostu olmalıdır
Dostlukla kardeşleşir insanlar
Birbirlerini dostlukla anlarlar
Kavga döğüş olmaz
Dostluğun olduğu yerde
Tutuşalım elele çocuklar
Söyleyelim dostluk şarkısını
Dünyada en güzel şey dostluktur

FİKRET TÜRKSEVEN

KÖPEĞİM

Küçükken bir köpeğim vardı. Her zaman onunla oynar, beraber kelebek avına giderdik. Siyah gözlü çok tüylü bir köpekti, bütün aile onu çok severdik. Babam ve ben ona bir kulübe yapmıştık, ona yemeğini hep kendi elimle yedirirdim. Bir gün sabah kalktığımda kulübesine gittim ve onu can çekişirken gördüm. Babamla onu bir veterinere götürmek için arabaya bindirdik, fakat zavallı köpeğim yolda öldü. Şimdi ne zaman tüylü bir köpek görsem onu hatırlar ve üzülürüm.

ÜMİT PAYKOÇ

DÜŞÜNCELERİM

"Rüzgâr esmeli" diye düşünürüm
Uçurtmam varken
"Kar yağmalı" diye düşünürüm
Kızağım varken
Ama bir estimi rüzgâr
Kiremit kalmaz çatımızda
Bir yağdımı kar
Yürünmez olur yollar
Bir yolumuz var ki
Tam kızaklara göre
Annem bana öre öre
Kazak yetiştiremedi
Her gün biri ıslanır
Fakat ben kayamazsam
Herhalde ellerim, ayaklarım paslanır

ADNAN ÇINAR

Alpay Hakgör

CEMİL futbol öğretiyor

Bazı durumlarda yere çökerek topu almak gerekir, sevgili okurlar. Bunun nasıl yapılabileceğini resimlerle görelim :

Resim 1 — Beyaz oyuncu topla ilerlemektedir. Siyah oyuncu çareyi kendini yere atarak topu kapmakta bulur.

Resim 1

Resim 2

Sol yanına yatar, güç almak için sol elini yere dayar ve sağ ayağını kaldırır.

Resim 2 — Top, siyah oyuncunun ayağında kalmıştır. Beyaz oyuncu, hızını bir anda kesemeyecek, birkaç adım gidecektir. Bu arada siyah oyuncu ayağa kalkarak topu kontrol edebilir.

Bunu yaparken göz önünde bulundurulacak en önemli nokta, karşı takım oyuncusuna değil, topa dokunmaktır. Bildiğiniz gibi, topa değil, oyuncuya yapılan "müdahale"ler, serbest atışa yol açar.

Serbest atışa yol açan nedenlerden biri de, karşı takım oyuncusuna dirsekle vurmaktır. İkili mücadelelerde bunu da göz önünde tutmak gerekir. Resim 3'de görüldüğü gibi, dirsekler değil, omuzlar kullanılmalıdır.

On altı haftadır sürdürdüğümüz futbol dersleri burada sona eriyor, sevgili okurlar.

Yapmanız gereken şeyleri yine belirteyim:

Her şeyden önce, derslerinizi aksatmayın. Geçen sayılarda yazmıştım, futbol bilgiyle, kültürle, zekâyla oynanır. Bu yeteneklerinizi geliştirmeniz gerek. Beden eğitimi derslerine de ayrıca önem verin.

On altı sayı süren çalışmaları yeniden gözden geçirin. Birinci dersten başlayarak her dersi sırayla tekrar tekrar yapın. Kısa bir süre kendi kendinize, sonra da birkaç arkadaşınızla çalışın. Kişisel davranışlardan kaçının. Unutmayın, futbol bir takım oyunudur.

Hepinize sonsuz başarılar dilerim.

Resim 3

hokus mokus pokus

DEVRİM ALPÖGE

yalan makinası

— Benim özel bir makinam var. Yalan söyleyip söylemediğinizi hemen anlar. Bakalım sizin de yalanınızı yakalayacak mı? Bir insan adı tutun. Bana söylemeyin.

Bir dosya kâğıdını önce enine olarak üçe bölün; sonra da boyuna üçe bölün. Böylece ortaya 9 kâğıt parçası çıkacak.

— Tuttuğunuz adı bu kâğıdın üzerine yazın. Diğerlerinin üstüne de ilgisiz adlar yazın. Hepsini güzelce katlayın ve karıştırın. Şimdi ben kâğıtları teker teker açıp yazılı adları okuyacağım ve tuttuğunuz o ad mı olduğunu soracağım. Siz hep "hayır" deyin. Ben sizin yalan söylediğinizi anlayacağım. Yalan makinam da işte burada. Bunu ağzınıza yakın tutup onun içine "hayır" diyeceksiniz.

Makina aslında bir çorba kaşığı. Onu seyircinize verin. Her "hayır" dedikten sonra çevirip kaşığın içine bakın ve aynı anda seyircinin nabzını da tutun. Belki bir addan sonra yalan söylediğini anlayacaksınız.

— Yalan söylüyorsunuz. Tuttuğunuz ad buydu.

Nasıl mı anladınız ?

Kâğıdı yırttığınız zaman en ortadaki parçanın her kenarının yırtık olduğuna dikkat edin. Diğer parçaların en az bir kenarı düzdür. Tutulan adı ortadaki parçaya yazdırırsanız okurken o olduğunu kolaylıkla anlarsınız.

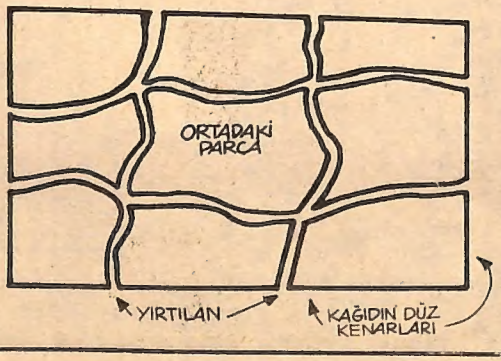

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi yazın... bu köşede yayımlayalım

- METE ERKÖK : Yaşım 10. Resim yaparım. Karakalem ve renkli karikatürler çizerim. Futbolu severim. Fenerbahçeliyim. Yaşıtlarımla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Fatma Aliye sok. 3/A Çankaya-ANKARA
- CLAUDE CHALFOUN : Pul koleksiyonu yapıyorum. Müzik dinlemeyi severim. Orta 1. sınıfa gidiyorum. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Altın Anahtar apt. C. Blok. No: 3 Kat : 1 MERSİN
- SEMİH ARDIÇOĞLU : Yaşım 13. Futbol oynamayı severim. Vahşi hayvan resimleri biriktiriyorum. Çocuk dergisi okurlarıyla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Seyranbağları Bağlar cad. Fehimyağcı sok. Uğur apt. No: 1/9 ANKARA
- SİBEL DOKUCU : Yaşım 13. Müzik dinlemekten ve kartpostal biriktirmekten hoşlanırım. Boş zamanlarımda kitap okurum. Galatasaraylıyım. Mektuplaşacağım.
  Adres : Sunay cad. 2. Sok. No: 8 Bağlar – DİYARBAKIR
- AHMET MOR : Yaşım 14. Ortaokul öğrencisiyim. Türk halk müziği dinlemeyi sever, gazetelerdeki bulmacaları çözerim. Galatasaraylıyım. Yazışmak istiyorum.
  Adres : Yeni mahalle Kazanoğlu sok. No: 2 BOYABAT
- ÖZLEM ERDOĞAN : Yaşım 12. Özel zevklerim: Kitap okumak, şiir yazmak, müzik dinlemek, pul ve kartpostal koleksiyonu yapmaktır. Fenerbahçeliyim. Yazışmak istiyorum.
  Adres : Büyük Menderes bulvarı Defne Apt. No: 36 K.5 AYDIN
- SERHAN DOĞAN : Yaşım 12. Pul koleksiyonu yapar, satranç oynamayı severim. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : 23 Evler 275 sok. No: 22 MERSİN
- NURETTİN YAY : Yaşım 14. Şiir yazar, karikatür çizerim. Fenerbahçeliyim. Yazışmak istiyorum.
  Adres : Yeğenbey mah. Denizciler cad. Taşçılar sok. Ulus – ANKARA
- İLKAY ALDEMİR : Yaşım 12. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, resim yapmayı severim. Şiir yazar, flüt çalarım. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Büyük Menderes Bulvarı. 14. sok. Bulmen Apt. K. 5 AYDIN
- ENDER GÜRSOY : Yaşım 11. Çiçek ve kuş kolleksiyonu yapar, futbol oynamayı severim. Fenerbahçeliyim. Yazışmak istiyorum.
  Adres : Çankaya mah. 132. sok. No: 29 MERSİN

ÇİÇEKLERLE GERÇEKLER

tan oral

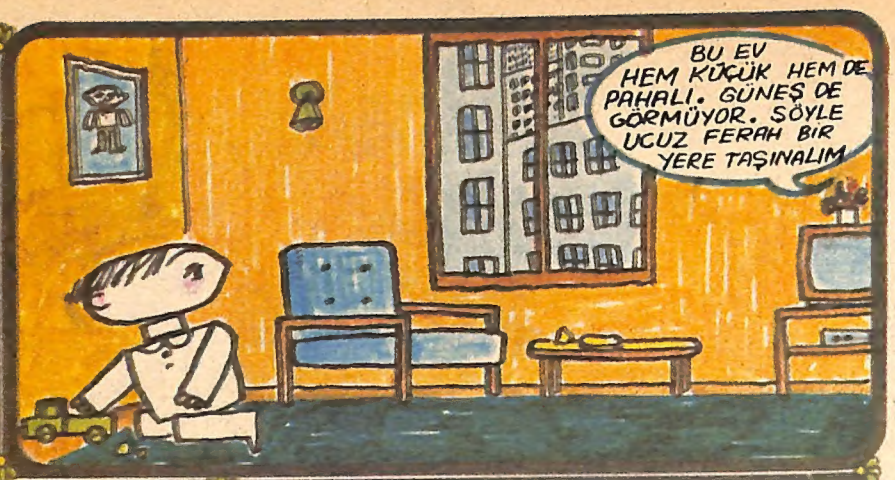

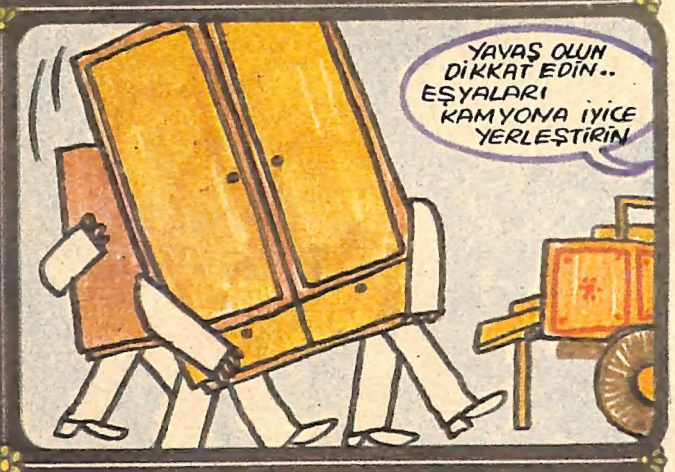

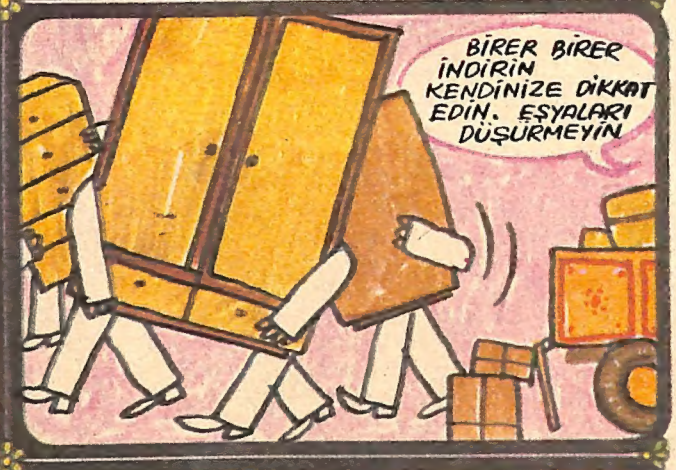

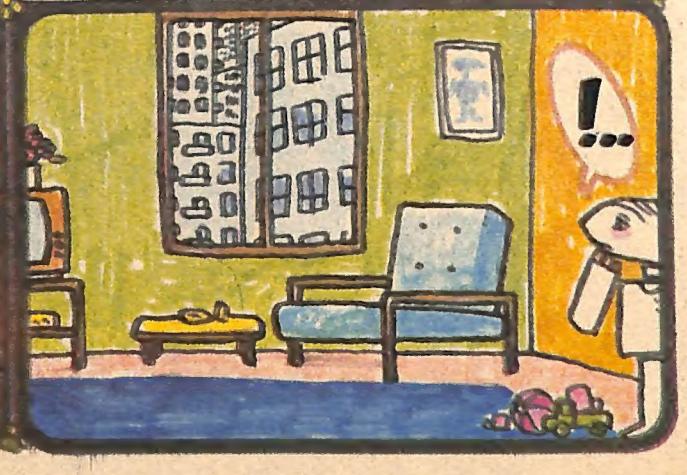

BU KUKLALAR... neden sizin olmasın?

Sihirbaz MAY Çikleti alınca İçinden çıkıyoruz.

KUKLALAR

SİHİRLİ DEFTERLER

AYAKTA DURAN TV ÇİZGİ KAHRAMANLARI

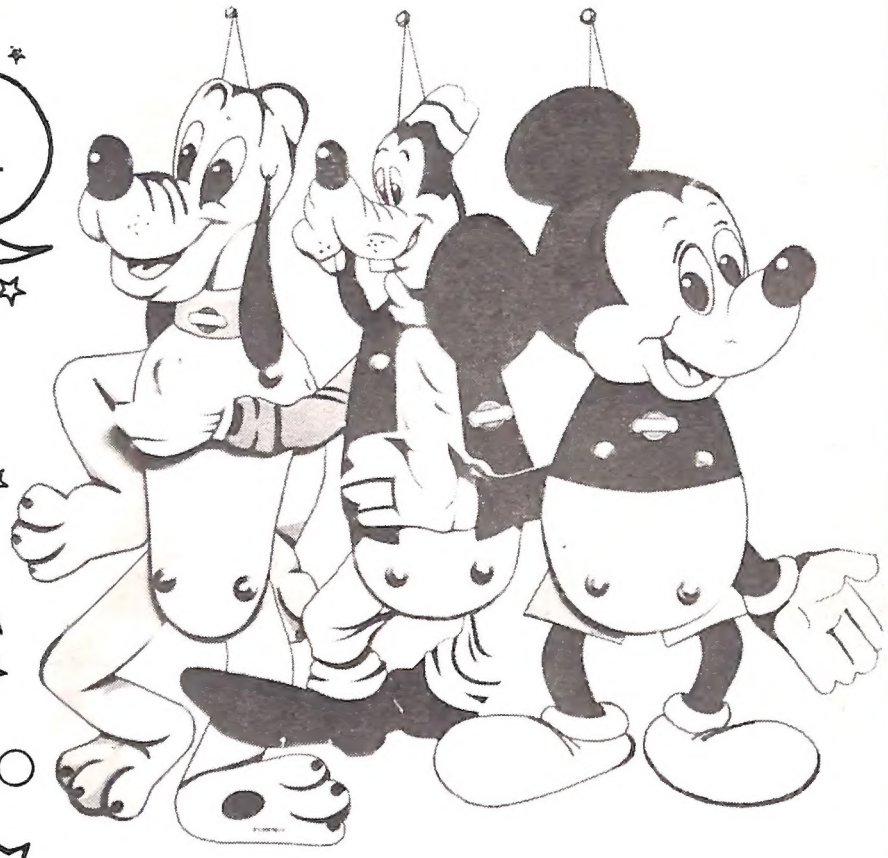

* Sihirli defteri kurşun kaleminizle tarayın. Bol bol gülün.
** Ayakta durabilen TV çizgi kahramanlarıyla süsleyin masanızı.
*** SİHİRBAZ serisinde SİHİRBAZ kelimesini tamamlayıp bize postalayın.

Unutmayın bugün bir
SİHİRBAZ MAY ÇİKLETİ ALMAYI.

MAY

HOKUS POKUS, MAY'DAN BAŞKASINDA YOKUZ!

ASA

AMERİKA

Washington'da Senato

Atlanta'da gökdelenler

- Devlet adı : United States of America (Amerika Birleşik Devletleri).
- Nüfus : 212,300,000 (1975).
- Alan : 9,363,123 kilometre kare.
- Dil : İngilizce.
- Din : Hristiyan (Protestan, Katolik, Ortodoks).
- Başkent : Washington DC.
- Büyük kentler : New York City, Chicago, Los Angeles City, Houston, Philadelphia, Detroit.
- En yüksek dağ : McKinley (6193 metre).
- Önemli akarsular : Mississippi, Rio Grande.
- İklim : Ülke boyunca değişik.
  Ürünler : Buğday, mısır, yemiş, tütün, yerfıstığı.
- Para birimi : Dolar.
- Telefon sayısı : 143,972,000 (1975).
- TV sayısı : 110,000,000 (1973)
- Radyo sayısı : 368,600,000 (1973).
- Karayollarının uzunluğu : 6,094,108 kilometre.
- Demiryollarının uzunluğu : 350,875 kilometre.
- Okuma-yazma bilmeyenler : % 1.
- Ortalama hayat uzunluğu : Erkeklerde 64.7, kadınlarda 75 yıl.

Arizona Çölü